

REPUBLIKA

LÓDŹ, SOBOTA, 24 SIERPNIĄ 1935 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 232

Wyczekujące stanowisko Anglii

wobec konfliktu włosko-abisyńskiego. — Anglia nie zwróci się do Włoch z żadnym oświadczeniem

Scisła współpraca angielsko-francuska

Londyn, 23 sierpnia. (PAT) Agencja Havasa donosi z Londynu, że w związku z posiedzeniem gabinetu brytyjskiego, w tutejszych kołach politycznych odnosi się wrażenie, że rząd brytyjski przewiduje 3 etapy zatargu włosko-abisyńskiego: Załagodzenie konfliktu na drodze dyplomatycznej przed 4 tygodniami. W razie niepowodzenia rokowań dyplomatycznych zastosowanie metody mającej na celu uzyskanie na czasie, także zastosowanie tej metody, która pozwoliłaby na opóźnienie działań wojennych uzależnione byłoby od zgody Głównego Rządu. Gdyby powyższa metoda zawiodła, Brytanię, mogłaby wreszcie zdecydować się zaproponować zastosowanie środków represyjnych o ile oczywiście mocarstwa przyłączyłyby się do tej

metody. Jakkolwiek deklaracje na temat sankcyj mogłyby obecnie utrudnić tylko pokojowe załatwienie. Dziennik „Daily Telegraph” zaznacza, że rząd angielski wykazuje zrozumienie dla włoskich dążeń do rozwoju. Źródła surowców i szlaki handlowe są obecnie koncentrowane w rękach innych mocarstw, w tej liczbie Wielkiej Brytanii i St. Zjedn. W Anglii panuje pogląd, że należy jednak coś uczynić w celu usunięcia przyczyn gospodarczych, będących powodem obecnej niepewności w Europie i na Dalekim Wschodzie. Wielka Brytania nie może się jednak zgodzić na naruszenie paktu Kelloga.

brytyjski postanowił wysunąć wnioski dla uniknięcia zbrojnego konfliktu. Decyzja jednak co do tych wniosków należeć musi do Ligi, a odpowiedzialność winna być zgodna i zbiorowa. Zagadnienia, jakie będą poruszane w Genewie, będą miały zakres znacznie szerszy, niż stosunki między Abisynją i Włochami, bowiem zachodzi pytanie, czy zbiorowe bezpieczeństwo da się uzyskać przy pomocy zbiorowej odpowiedzialności, czy też narzędziem światowej polityki narodowej musi być konieczność wojny. Liga Narodów — oświadcza dziennik — będzie musiała zdecydować, czy i jakie sankcje należy zastosować.

Londyn, 23 sierpnia.

(PAT) Agencja Reutersa donosi: Rząd francuski został poinformowany w drodze dyplomatycznej o przebiegu obrad gabinetu brytyjskiego. Bezpodstawne są pogłoski o tem, że Włochy otrzymały od rządu Wielkiej Brytanii „przeestroję”. Rząd brytyjski nie zamierza obecnie zwracać się do Włoch z żadnym oświadczeniem. Zaprzeczają też pogłoskom o rzekomej ponownej podróży Edena do Paryża. Stały kontakt utrzymywany jest przez rząd Wielkiej Brytanii z rządem abisyńskim za pośrednictwem posła Wielkiej Brytanii w Addis-Abebie.

Rokowania polsko-gdańskie wkrótce rozpoczną się w Gdańsku. — Polska nie żąda zmiany waluty Wolnego Miasta

Gdańsk, 23 sierpnia. (PAT) Biuro prasowe Senatu komunikuje: Delegacja gdańska dla rokowań, mających na celu wykonanie polsko-gdańskiego porozumienia z dnia 8 b. m. wróciła w czwartek wieczorem z Warszawy. Podczas rokowań w Warszawie obie delegacje przedstawiły swój zasadniczy punkt widzenia oraz przeprowadziły konieczne dyskusje w celu ustalenia programu rokowań.

Po obu stronach istnieje chęć niezwłocznego rozpoczęcia rzeczowego omówienia spraw. Rokowania odbędą się w Gdańsku. Należy przypuszczać, że delegacje wkrótce znów się zbiorą.

Warszawa, 23 sierpnia (PAT)

W związku z informacjami, podanymi przez prasę obcą o rzekomym wysunięciu przez delegację polską do rokowań z Gdańskiem problemu walutowego w formie, zmierzającej do obalenia guldenu

P. A. T. dowiaduje się z miarodajnego źródła, że informacje te polegają na nieporozumieniu.

Delegacja polska nie stawiała bynajmniej żadnych postulatów, dotyczących zmiany waluty gdańskiej, natomiast w rozmowach obu delegacji, dotyczących obrotu towarowego między Polską a Gdańskiem okazała się potrzeba dokładnego zbadania stosunków gospodarczych polsko-gdańskich w związku z gdańskim rozporządzeniem o obrocie guldenu. Delegacja polska poruszyła jedynie sprawę rozpatrzenia zagadnień gospodarczych pomiędzy instytucjami emisyjnymi obu stron celem stwierdzenia, co możnaby zrobić dla usunięcia istniejących trudności w obrocie towarowym między Polską a Gdańskiem. Tego rodzaju rozmowy były zresztą przewidziane w porozumieniu z 8 sierpnia r. b.

Pożyczka wewnętrzna w Niemczech w wysokości 500 milionów marek rozpisana została przez rząd Rzeszy

Berlin, 23 sierpnia. (PAT) Urzędowo donoszą, że rząd Rzeszy rozpiął — za pośrednictwem konsorcjum pożyczkowego z bankiem Rzeszy na czele — subskrypcję 4 i pół procentowej pożyczki wewnętrznej na sumę 500 milionów marek.

Wypuszczone będą na okres 10 lat, począwszy od 1-go września b. r. bony skarbowe po kursie emisyjnym 98 i 3/4 za 100. Umorzenie pożyczki rozpocznie się od roku 1941 drogą wyłosowania i spłacenia bonów co roku za sumę 20 procent sumy pożyczki. Wpłata na subskrybowane bony może być dokonana w 4-ch ratach, najpóźniej do dnia 20-go grudnia b. r. Obligacje nowej pożyczki

korzystają z praw papierów duplikatowych i mogą być lombardowane w Banku Rzeszy.

Równocześnie Bank Rzeszy zawarł umowę z niemiecką centralą żyrową w sprawie ulokowania na rachunek skarbu Rzeszy w kasach oszczędnościowych 4 i pół procentowej niemieckiej pożyczki państwowej z roku 1935 na sumę dalszych 500 milionów marek po kursie 98 i 1/4 za 100.

Zapłata należnych z tego tytułu kwot może nastąpić w czterech ratach. Ostateczny termin czwartej raty upływa 15 lutego 1936 roku. Pożyczka ta będzie umarzana w ciągu 50 lat.

„Piłsudski” gotów do drogi Podniesienie polskiej flagi na statku. — Uroczystości w Tryjeście

Warszawa, 23 sierpnia. (PAT) Dnia 22 b. m. w czwartek odbyło się w porcie Trjestu uroczyste przejęcie statku transatlantyckiego, „Piłsudski” przez przedstawicieli towarzystwa „Gdynia Ameryka — linie żeglugowe S. A.”.

Nazajutrz o godzinie 8-ej rano w obecności polskiego konsula Dygata, podniesiono na statku polską flagę.

Zarówno próby szybkości, jak i oględziny gotowego transatlantyku wypadły nader korzystnie. M. s. „Piłsudski”

wedle orzeczenia facylowców, będzie godnie reprezentować polską marynarkę handlową na szlaku transatlantyckim. Jego wygląd, urządzenia techniczne, bezpieczeństwo, komfort urządzeń wewnętrznych, stoją w zupełności na poziomie wymaganym od nowoczesnych liniowców pasażerskich. W Tryjeście „Piłsudski”, gotowy do podróży, oczekuje na przybycie uczestników inauguracyjnej wycieczki „Z Adriatyku na Bałtyk”, która wyrusza dnia 27. b. m. z Trjestu do Gdyni.

Nowy poseł Peru przybywa do Warszawy

Bruksela, 23 sierpnia. (PAT)

Posel republiki Peru w Brukseli Ventura Garcia Calderon, mianowany posłem Peru w Warszawie, wyjeżdża jutro do Polski. Nowy poseł jest znanym pisarzem. Książki jego były tłumaczone na język polski.

Afera Stawiskiego znajdzie się 4 października przed sądem w Paryżu

Paryż, 23 sierpnia. (PAT)

Rozprawa sądowa, dotycząca afery Stawiskiego rozpocznie się w poniedziałek 4 października. W roli oskarżyciela publicznego wystąpi prokurator generalny Luineme.

Dotychczas nie odkopano ofiar katastrofy ziemnej w Berlinie

Berlin, 23 sierpnia. (PAT)

Dotychczas nie zdołano wydobyć zasypanych ofiar katastrofy przy ulicy Goeringa. Powołany specjalny „dyktator akcji ratunkowej” otrzymał wszelkie pełnomocnictwa dla prowadzenia dalszych prac.

56 tys. osób sterylizowano w ciągu ubiegłego roku w Niemczech

Paryż, 23 sierpnia. (PAT)

Agencja Havasa donosi z Berlina, że w ciągu ubiegłego roku sterylizowano w Niemczech 56,244 mężczyzn.

Na marginesie politycznym

W jednym z artykułów poprzednich omówiliśmy pokrótce sytuację wyborczą wśród Niemców. Wynika z niej, iż Niemcy naogół pozytywnie ustosunkowali się do wyborów i z wyjątkiem socjalistów niemieckich, „bojkotujących“ wybory — będą głosować. Podobnie rzecz się ma i z mniejszościami innymi. Ukraińskie ugrupowania polityczne na Wołyniu ogłosiły deklaracje o najwyższym udziale ukraińców wołyńskich w wyborach. W Małopolsce Wschodniej tylko skrajnie radykalne partie ukraińskie ustosunkowały się negatywnie. Białorusini wraz z ukraincami na Wołyniu posiadają kilku kandydatów na listach kandydańskich. To samo ma miejsce w Małopolsce.

Mniejszość żydowska wobec wyborów sejmowych i senackich zajmuje w swej większości stanowisko pozytywne. Wyjątek stanowią socjaliści („Bund“ i „Poalej Sjon“) i pewna grupa sjonistów. W Warszawie kandyduje dr. Gotlib i b. poseł Wiślicki, w Łodzi b. poseł Minberg.

Jeśli chodzi o Niemców, to obóz nacjonalistyczny, pozostawszy bez kandydata na posła nawet na Śląsku i na Pomorzu — wyraża żal do „czynników międzynarodowych“, które rzekomo miały przyrzec poparcie dla przeforsowania kandydatów niemieckich w pewnych okręgach i tego przyrzeczenia nie dotrzywały.

Wyjaśnia jednak prawdziwe przyczyny pozostania Niemców bez mandatu, organ socjalistów niemieckich w Łodzi „Lodzer Volkszeitung“, pisząc o intrygach między przywódcami:

„Przy wyborze kandydatów na posłów z obozu „odnowicieli“ niemieckich, wzorujących się na Trzeciej Rzeszy, powstały takie intrygi, iż skutek był zgóry wiadomy. Jak obecnie otwarcie o tem pisała, aktualna była ustalona na Śląsku kandydatura naczelnego dyrektora hut, Sabasa. Ta wielkokapitałistyczna kandydatura, jedyna zresztą, w ostatniej chwili spotkała się ze sprzeciwami in-

Lewoniewski odłożył swój lot do przyszłego roku

Dlaczego lotnik sowiecki musiał zrezygnować z próby przelotu nad biegunem

Moskwa, 23 sierpnia. (PAT.) W rozmowie z przedstawicielem agencji „Tass“ na temat możliwości podjęcia przez lotnika Lewoniewskiego nowej próby przelotu nad biegunem, Kierownik generalnej dyrekcji dróg morskich na północy Schmidt oświadczył, że

po dokonaniu ekspertyzy technicznej samolotu Lewoniewskiego stwierdzono brak jakichkolwiek usterek konstrukcyjnych.

Jednakże istnieją pewne wady w funkcjonowaniu części motoru, doprowadzających oliwę. Komisja stwierdziła

slusznosc postepowania zalogi samolotu, która uznała za konieczne przerwać oliwienia zostały usunięte i Lewoniewski dokonał z powodzeniem szeregu runki atmosferyczne nie pozwoliły ponowne podjęcie tak niebezpiecznego lotu.

Zaznaczyć jednak należy, że polowa sierpnia jest ostatecznym terminem, jakim możliwy jest przelot nad biegunem. Szybkie i gwałtowne zmiany warunków atmosferycznych, słaba widoczność, niebezpieczeństwo nagłego obniżenia się nocy polarnej wykluczają możliwość lotu transarktycznego na jesień przyszłego roku.

Musieliśmy przeto odłożyć lot przyszłego roku. Podejmujemy loty transarktyczne zakończył prof. Schmidt — jako polityczne zadanie naukowe, które jesteśmy stanowczo zdecydowani rozwią-

Oficerowie krazownik „Koenigsberg“ w Warszawie

podejmowani przez polskie sfery wojskowe

Warszawa, 23 sierpnia. (PAT.) Dziś o godzinie 10.15 przybyło samolotem z Gdyni do Warszawy siedmiu oficerów załogi krazownika niemieckiego „Koenigsberg“ z dowódcą komandorem Schmudtem na czele.

Gościom towarzyszyli w podróży attache wojskowy ambasady niemieckiej gen. Schindler, charge d'affaires ambasady Schliep oraz z ramienia marynarki polskiej komandor Kodrebski. Przybyli oficerowie złożyli dziś w

godzinach przedpołudniowych wizyty kierownikowi ministerstwa spraw wojskowych gen. Kaszprzyckiemu oraz szefowi kierownictwa marynarki wojennej kontradmirałowi Świrskiemu.

O godzinie 13-ej oficerowie floty niemieckiej złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

O godzinie 14-ej szef kierownictwa marynarki wojennej kontradmirał Świrski podejmował śniadaniem oficerów marynarki niemieckiej.

Oficerowie polscy w Dreźnie

podejmowani przez niemieckie władze wojskowe

Berlin, 23 sierpnia. (PAT.) Niemieckie biuro informacyjne donosi: Na zaproszenie szefa armii

niemieckiej, gen. Blomberga, przybyło dziś do Dreznia samolotem z Berlina 5 oficerów polskich pod przewodnictwem dyrektora szkoły wojennej gen. Kutrzeby. Na lotnisku powitał gości dowódca 4-go okręgu wojskowego gen. List ze swym sztabem a ze strony polskiej obecni byli attache wojskowy ambasady polskiej w Berlinie płk. dypl. Szymański oraz konsul R. P. w Lipsku Czudnowski. Goście w ciągu dnia wzięli udział w ćwiczeniach pułków piechoty i artylerji, stacjonowanych w Dreźnie oraz zwiedzili koszar wojskowe i miejskie muzeum wojny.

W. Jan.

Krytyczny stan finansowy czeskich oficerów odbija się na ich zdrowiu

Praga, 23 sierpnia. (PAT.)

General broni Vojcechovsky przy czasie manewrów dziennikarzy, stan zdrowia żołnierzy jest bardzo dobry, natomiast gorzej przedstawia się stan zdrowia oficerów i podoficerów zawodowych. Gen. Vojcechovsky tłumaczy to tem, że finansowy stan oficerów zawodowych wprost rozpacza zdrowia, a zwłaszcza na systemach wojskowych.

2. Argenia i Sudań

José Laval wyszła zamąż...

Zycie za 200 franków miesięcznie. — Jak minister wychował swą córkę? — Panna dyplomatka. — Sentymtalne intermezzo

(Korespondencja własna „Republiki“)

Paryż, w sierpniu.

Na przeciąg jednej doby zapomniało o kłopotach etiopskich, (a właśnie w tym czasie rozbiła się konferencja trzech mocarstw), by francuski prezydent rady ministrów, p. Pierre Laval, bez wyrzutów sumienia, spokojnie i wesoło mógł brać udział w uroczystości rodzinnej dnia 20 sierpnia. Słuchając dzwonów weselnych, pan Pierre Laval zapomniał także na chwile o kłopotach które ciąży na nim, jako na szefie rządu francuskiego w dobie kryzysu światowego i bezrobocia.

Przez kilka godzin Laval nie będzie niczem innym, jak szczęśliwym ojcem swojej najukochańszej jedyniej córki...

Pierre Laval jest typowym selimem demanem młodej Francji. Pochodzi on z najniższej sfery: jest synem chłopca. Do 15-go roku życia był woźnicą w swej bliższej ojczyźnie, w Auvergnji. — Wcześniej rozpoczął naukę, jednak nie przestał pracować. Podczas gdy już studiował prawo na uniwersytecie, nocami pracował, jako tragarz skrzyń z cytrynami i jarzynami na rynku.

Kiedy w roku 1911 urodziła mu się córka, Jose, Laval był już adwokatem. Ciagle jeszcze żył w biedzie. Nie posiadał nawet własnej togi, a kiedy miał stać przed sądem, musiał sobie pożyczyc toge od kolegów. Zarabiał miesięcznie 200 franków, co musiało starczyć na całą rodzinę. Ojciec, matka i córka żyli w małym mieszczańskim okręgu dolnego Montparnassu w jednym pokoiku.

W dniu, kiedy urodziła się jego córka, Jose, Laval pracował więcej, niż zwykle. Może ślubował sobie, że walczy dla córki inne życie, niż to, które jemu przypadło w młodości. Czasami, kiedy niemowle huczło się o zmierzchu porannym, Laval siedział jeszcze nad swymi książkami. Zdawało

mu się bowiem, że posiada on jeszcze za mało wiedzy, by prowadzić walkę zyciową.

Trzeba przyznać, że spełnił swe ślubowanie... Etapy jego wspaniałej kariery wszystkim są znane. Rozpoczęła się dość wcześnie, by córka jego mogła otrzymać wykształcenie, godne dziecka pierwszego polityka Francji.

Wychowanie Jose było zarówno wielostronne, jak staranne i dokładne. Ze szkoły początkowej przeszła do liceum, stamtąd do angielskiej szkoły w Neuilly, tak że ończyła swego języka ojczystego, wcześniej poznała także język angielski. Później nastąpiły lata uniwersyteckie. Nie wystarczało jej jednak wykształcenie jednostronne, więc oprócz na fakultet historyczno-filozoficzny, zapisała się także na fakultet przyrodniczy. Równocześnie brała lekcje muzyki, zajmowała się sportem, a zainteresowanie teatrem młodej Jose było tak wielkie, że uczęszczała także do szkoły reżyserji filmowej. Poczem nastąpiły długie podróże po całej Europie, podczas których dowiedziała się wszystkiego, czego niema w książkach. Wrosła z niej całkiem współczesna dziewczyna, o bystrym samodzielnym umyśle. Wyrobiła sobie wcześniej własne zdanie we wszystkich sprawach i umiejętność wyrażania tego zdania. A najważniejsza rzecz — że Laval zaczął sam się liczyć ze zdaniem swej córki...

Jose Laval szczeram stała się współpracownicą ojca, jego zaufana pomocnica. Jest mu niezbędna, a roli, jaką odgrywa w polityce, nie można lekceważyć. Porównywano ją z córką angielskiego premiera, Mac-Donalda, Izabelą, której rola polegała jednak bardziej na reprezentacyjnych funkcjach przy owdowiłym ojcu. Ważniejsze zadania stawiono młodej Jose Laval. Była ona

oficjalną sekretarką swego oca. Nieoficjalnie była ona czemś o wiele bardziej znaczącym.

Pierwszą podróż polityczną Jose odbyła ze swym ojcem w roku 1931 do Waszyngtonu. Następnie wraz z Briandem pojechała do Berlina. O tej drugiej podróży opowiadano anegdotkę, która może nie jest w stu procentach prawdziwa, świadczy jednak o bystrym umyśle młodej kobiety.

Kanclerzem w Niemczech był wówczas Brüning. Briand i Laval zdecydowali się wtedy na dalekoidące przyrzeczenia, które kanclerzowi Niemiec potrzebne znów były z pewnych wewnętrznych - politycznych powodów. Jose powiedziała podobno Briandowi i ojcu:

— Wy dwaj nie rozumiecie po niemiecku, a ja znam ten język doskonale. Podczas, gdy odbywały się wasze konferencje, ja spacerowałam po mieście. Mam wrażenie, że Brüning się nie utrzyma!... Poco z nim paktować?

Wrażenie, jakie odniosła Jose, okazało się słuszne.

Później Jose Laval na własną rękę obieżdżała, jako turystka, Rosję i tak dokładnie poznała Unię Sowiecką, że uważano ją za rzeczoznawczynię, kiedy w bieżącym roku wróciła tam już z oficjalną wizytą ze swym ojcem. Jose posiada niezwykłą pamięć: zna ona nazwiska i funkcje wszystkich rosyjskich komisarzy narodowych.

W willi Saïd w pobliżu Bois de Boulogne, w tej samej willi, w której dawniej mieszkał Anatol France, a którą od dziesięciu lat zamieszkuje rodzina Lavalów, Jose była tylko skromną córką domu. Kiedy zbierali się tam sławni mężczyźni lub kobiety, politycy i artyści, Jose najchętniej pozostawała w cieniu. Pewnego dnia jeden z przyjaciół domu oznajmił Jose:

— Następnym razem przyprowadzę mego młodego przyjaciela. Jest to wyjątkowy człowiek: jest on francuskim, a równocześnie amerykańskim adwokatem.

Przyprowadził hrabiego Rene de Chabrun. Jose początkowo uważała go za rodowitego Amerykanina, i młodzi

ludzie rozmawiali przez dwie godziny po angielsku. Dopiero przy pożegnaniu hrabia powiedział:

— Mam nadzieję, że wkrótce powiem po francusku...

Rene de Chabrun jest potomkiem starej francuskiej rodziny, pochodzącej z XIII-go wieku. Bahater narodowy, fayette był jego krewnym. Ojciec dyplomata, ożenił się z Amerykanką. Rene studiował w Paryżu i w Harvardzie, a ma zarówno francuski jak i amerykański dyplom adwokacki.

Wkrótce w towarzystwie zaproszono hrabiego Chabrun. Widywano ich na placach tenisowych i podczas przejażdżki konnej w Bois. Widać świetnie im się rozmawiało po francusku...

Po jednej z takich rozmów, hrabia Chabrun zapytał, czy Jose chciała zostać jego żoną. Został przyjęty. Minister Laval zaproponował mu stanowisko szefa gabinetu. Rene Chabrun mówił jednak, tłumaczac, że jest prawnikiem i pragnie pracować w swoim zawodzie. Wystarczy przecież, że w francuskiej służbie dyplomatycznej, jako poseł w Rzymie...

Od kilku miesięcy o niczem innym mówi się w towarzystwie paryjskim jak o ślubie hrabiego, który wzięciem Laval, niż jego szefem gabinetu. Mówi się także o tem, że Jose Laval dostała obręczymy posag, składający się z wielu milionów.

Oczwiaszcie, że i nrasa zafela sie „wypadkiem“. Niektóre pisma nie wstydziły się powstrzymać od tego, by wstąpić temu nie nadać pewnego wewnętrznego - politycznego znaczenia. Jose Laval zostaje hrabina — czy Pierre Laval biegnie się o szlachectwo?

Lecz nie! Ślub ten nie był politycznym związkiem, ani też nie został zawarty dla pieniędzy. Jest to połączenie małżeństwo, zawarte z miłości. Sentymtalne intermezzo wśród grzmotów kaskofonii wielkiej polityki.

M. G.

Mistyka i kalkulacja

Sytuacja finansowa Niemiec jest zła. Skonstatowanie tego faktu jest już samo przez się banalne, albowiem wszyscy o tem wiedzą i nikt temu nie zaprzecza, nawet oficjalne czynniki niemieckie. Jednak określenie „zła sytuacja finansowa” jest działaniem niewystarczające dla żadnego państwa, albowiem cały świat jest w złej sytuacji finansowej. Niemcy były w sytuacji najgorszej, ale to samo było i w ubiegłym roku, a jednak jakoś żyją i do bankructwa nie doszli.

Z Niemcami dzieje się to, co dzieje się z każdym prywatnym człowiekiem, albo z każdą prywatną firmą, która stopniowo, ale powoli upada. Jeżeli ktoś traci normalne źródła dochodu, to pewien czas żyć jeszcze może z własnych oszczędności. Można wyzerpać rachunek w banku, ale jeszcze zostają kredyty... Można nie płacić swoich długów, nie uiszczać normalnych należności za komune, zadłużyć się w sklepiku, naciągnąć znajomych, wreszcie utrzymywać się jakoś t. zw. „p.s. i m.w. e. d. e. m.”. Ale przecież wreszcie i ten musi pęknąć...

W chwili objęcia władzy narodowy socjalizm dążył do tego, aby zatrudnić i podzielić robotników. To było jego głównym zadaniem. Widział, że tylko w ten sposób może się utrzymać na powierzchni. Nie było innego sposobu, rozstrzygnięto się o wprowadzenie robót publicznych na olbrzymią skalę. Wiele pieniędzy wpakowano w to — dokładnie wiadomo. „Times” wylicza, że rząd Hitlera w ciągu dwóch i pół lat miał zadłużyć Niemcy na 15—17 miliardów marek. Ponieważ niemiecka republika weimarska pozostawiła długów około 10 miliardów marek, przeto widać, że zadłużenie Niemiec jest wprost niesłychane. Tych „hitlerowskich” miliardów nie miała zagranica. Zostały one sfabrykowane w kraju w następujący sposób:

Rząd wypuścił asygnaty skarbowe oraz bonny podatkowe. Społeczeństwo przez nabycie tych bonów zapłaciło wprost częściowo podatki do roku 1940. Poza tem rząd i rozmaite jego agendy systematycznie wyczerpywały gotówkę na prawo i lewo. Wexle te były dyskontowane w Banku Rzeszy, t. j. p. Schacht chciał wexle swego rządu portfelu i na tej podstawie wypuścił marki. Ostatnio rząd podjął pół miliarda marek z komunalnych kas oszczędności. Banki i towarzystwa asenuracyjne zostały zmuszone do sprzedaży portfeli swoich wartościowych akcji i przyłączenia wzamian zobowiązań skarbowych.

Te wszystkie manipulacje finansowe mają jednak pewien kres. Za pożyczki trzeba płacić procenty. Trzeba rozpoznać amortyzację długów. Jest coraz bardziej widoczne, że nietylko budżet niemiecki, ale żaden budżet na świecie temu nie podoła. Z ogólnego długu 25 miliardów — 10 miliardów jest krótkoterminowego t. zn. takiego, który trzeba szybko spłacić.

Czy 15 miliardów marek wpakowanych przez państwo w nakręcanie koniunktury dało jakiś trwały rezultat? Ekonomisci, którzy proponowali owe nakręcanie, twierdzili, że jeżeli państwo zacznie pchać koniunkturę w górę, da to bodziec gospodarce prywatnej: ruszy przemysł, ruszą inwestycje i wtedy państwo będzie mogło wycofać

się... W Niemczech tak się nie stało. Przemysł korzystał z nakręcania koniunktury wiele można było, ale własnych funduszy nie chce ryzykować. Odwrotnie, dzisiaj stara się raczej o to, aby zapewnić sobie osiągnięcie w ostatnich latach dużych zysków w formie rachunków w zagranicznych bankach. Kapitał niemiecki ma tendencję ucieczkowe. „Frankfurter Zeitung” pisze zupełnie otwarcie:

— Banki i wielki przemysł nie okazują wiele chęci do nabycia długoterminowych pożyczek państwowych.

Problem finansowy jest nierozdzielnie związany z problemem produkcji. Dr. Schacht ma zamiar uruchomić miliardowy fundusz eksportowy i rzucić się na dumping, któryby konkurował nawet z... Japonją. Czy to jest praktycznie możliwe? Gdzie podziąć, na jakich warunkach ulokować te masy towarów, które mogłyby wyprodukować Niemcy? Ale przedewszystkiem skąd włączyć pieniądze na zakup surowców. Albowiem to jest pewne, że granicą ani w obecnej chwili, ani w bliskiej przyszłości nie da Trzeciej Rzeszy ani pożyczek, ani też nie zagwarantuje im kredytów towarowych.

A jednak zarówno dr. Schacht jak i wielki przemysł — dotychczasowy wysoki protektorat reżymu narodowo-socjalistycznego w Niemczech — wiedzą, że jeżeli w obecnych warunkach niemieckich może być mowa o jakimkol-

wiek bądź wyjściu, to tylko w ten sposób, aby uzyskać pomoc zagranicy. Ale jak to zrobić? Przedewszystkiem należałoby spacyfikować stosunki wewnętrzne. Trzebaby wytworzyć pozory spokoju i równowagi w Niemczech oraz panowania prawa. Trzebaby usunąć nieodpowiedzialność, terror, politykę pogroźek i awanturniczość. Zawiesić na kolku cały magazyn straszaków i batów, któremi bije się każdego, kto śmie chociaż na włos odchylić się od reżymu.

Takie próby istotnie są czynione, ale polityka pacyfikacyjna zamierzona przez kółka wielkoprzemysłowe oraz spokrewnione z niemi siery ziemiańskie napotyka na przemożne sprzeciwy części partii narodowo-socjalistycznej. Ci ludzie myślą, że robią przewrót społeczny. Są oni wprawdzie pomalowani na brunatno, ale ich dusze są nawskroś czerwone, radykalne, antykapitalistyczne, rewolucyjne. Ci ludzie nie mogą pojąć i nie chcą pojąć, dlaczego nagle trzeba odstąpić od wszystkiego, co uważało się za święte!...

Oto jest realna podstawa tych tarć, które odbywają się od pewnego czasu w Rzeszy niemieckiej, tych nieporozumień pomiędzy radykalizmem partyjnym a wierzchołkami socjalnymi całego ruchu. Przywódcy nacjonal-socjalizmu chcą jeszcze raz dokonać tego „tricku”, jak już raz im się udało, a mianowicie przetrzymać istotę niedociąg-

nięć socjalnych w sferę nienawiści rasowej, narodowej i religijnej. Prześladowanie katolików, wzmożona walka z żydami — to próba odciążenia oczumas niemieckich od istotnego obiektu walki, jakim jest ustrój społeczny Niemiec.

Przed kilku tygodniami delegacja kupców berlińskich zwróciła się do „führera” okręgowego N. S. D. A. P. z prośbą o zmianę pewnego rozporządzenia, dotyczącego cen, gdyż rozporządzenie to rujnuje zupełnie kalkulację. I oto delegacja kupców otrzymała następującą niespodziewaną odpowiedź:

— Handel niemiecki powinien kierować się narodowo-socjalistycznym światopoglądem, a nie jakąś tam kalkulacją kupiecką!

Słowa te były powiedziane poważnie, albowiem ludzie typu nacjonal-socjalistycznego chcą koniecznie przekonać świat, że polityka jest o wiele ważniejsza, aniżeli ekonomia i że polityka będzie dyktować ekonomii swoje zasady i prawa.

A życie śmieje się z tego! Produkcja, eksport, handel, płace robotnicze, podatki, budżet, koszty utrzymania — oto są problemy, od których uciec nie można. Można conajwyżej schować głowę w piasek i bujać świat o rasie, o duchu germańskim i o całej tej mistyce, którą chce się dziś pokryć nędzą...

Czesław Oltaszewski.

Jutro senackie zebrania wyborcze

Wybory delegatów do wojewódzkich kolegiów wyborczych

Warszawa, 23 sierpnia. Jutro t. j. 25 bm. o godz. 9 rano zebra się w całym kraju obwodowe zebrania wyborcze do senatu i dokonają wyboru delegatów do wojewódzkich kolegiów wyborczych.

W ten sposób dokonane zostaną w pierwszym stopniu wybory do senatu.

Cały kraj został podzielony na 2573 obwody wyborcze do senatu i wobec tego, że każde z zebrania obwodowych wybierze jednego delegata do kolegiów wojewódzkich, delegatów tych w całym kraju będzie tylu, ile odbedzie się zebrania obwodowych.

Na zebrania obwodowe winny się

stawić o godz. 9 rano w dniu 25 bm. wszyscy uprawnieni do wyborów do senatu. Jest ich w każdym obwodzie od 90 do 120, i w głosowaniu wybiorą oni jednego delegata do kolegium wyborczego wojewódzkiego.

W Warszawie odbędzie się 232 zebrania obwodowe, w województwie warszawskim 201, łódzkim 193, kieleckim 203, lubelskim 175, białostockim 122, wileńskim 97, nowogródzkim 57, poleskim 54, wołyńskim 92, tarnopolskim 101, krakowskim 213, stanisławowskim 93, poznańskim 225, łwowskim 258, śląskim 133, pomorskim 124.

Ilość delegatów, która w dniu ostatecznym wyborów do senatu czyli 15 września rb. wybierze się wojewódzkich komisjach wyborczych dla wybrania senatorów, odpowiadać będzie w każdym kolegium ilości obwodów wyborczych w danym województwie.

Tragiczna katastrofa samolotowa w Kolumbji

Zabił się dyrektor lotnictwa wojskowego oraz dyrektor portu lotniczego

Buenos Aires, 23 sierpnia. (PAT) Donoszą z Neiva, w Kolumbji, że w miejscowości Retiro samolot typu „Junkers”, pilotowany przez dyrektora lotnictwa wojskowego, spadł ze znacznej wysokości, rozbijając się doszczętnie. W wypadku zginęli: dyrektor lotnictwa wojskowego German Olano, dyrektor portu lotniczego w Palanquero inż.

Juan Gonzalez oraz towarzyszący im trzej mechanicy. Przyczyn katastrofy nie zdołano ustalić.

Tragiczna śmierć dyrektora lotnictwa wojskowego Germana Olano i inż. Juana Gonzaleza, pod którego kierunkiem wybudowano niemal wszystkie porty lotnicze w Kolumbji, wywołała w całym kraju wstrząsające wrażenie.

Urzeczywistnienie zadań sjonizmu

przedmiotem referatu Ben Gurjana na kongresie w Lucernie

Lucerna, 23 sierpnia. (PAT) W czwartek po południu kongres sjonistyczny po przedstawieniu ostatecznych sprawozdań wysłuchał expose dyrektora żydowskiego Funduszu Narodowego Usyskina, dyrektora Funduszu Rozwoju Palestyny Jaffe'go oraz kierownika wydziału oświaty miss Szold, która stwierdziła postępujący rozwój szkolnictwa w Palestynie. Miss Szold, która w czwartek obchodziła 75 rocznicę urodzin i która od 15 lat odgrywa doniosłą rolę na terenie Palestyny, była owacyjnie witana przez uczestników kongresu.

O godzinie 21-ej rozpoczęła się ogólna dyskusja. Przemawiali: delegat robotniczy Sprinac w imieniu lewicy, dr. Goldman — o ogólnych ideach sjonizmu, Schwarcbart (Kraków) w imieniu pracujących sjonistycznej oraz Grossmann w imieniu zwolenników państwa żydowskiego. Grossmann krytykował ostro

działalność komitetu wykonawczego.

Grupa religijna Mizrahi odmówiła udziału w dyskusji, domagając się, aby dzień sobotni był święcony przez kongres.

Lucerna, 23 sierpnia.

(PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu po rannym kongresie sjonistów Ben Gurjan wygłosił referat o urzeczywistnieniu zadań sjonizmu. Jako zadanie obecnego pokolenia referent wskazał osiedlenie w Palestynie do miliona rodzin żydowskich Skolei Eliazar Kaplan mówił o życiu gospodarczym Palestyny, wskazując, że w ciągu 7 miesięcy 1935 r. imigracja do Palestyny wyniosła 42.000 osób. W przemysle palestyńskim inwestowano 7 milionów funtów; zatrudnionych w przemyśle jest 24.000 ludzi. Wpływy skarbu Palestyny wzrosły w r. 1935 o 5 milj. f. zgóra.

Pocisk z czasów wielkiej wojny

ekspłodował w weneckim kanale

Rzym, 23 sierpnia. (PAT).

W Wenecji przy regulacji jednego z mniejszych kanałów nastąpił gwałtowny wybuch pocisku, pozostałego z czasów wielkiej wojny. 3 robotnicy zostali zabici, a 5 jest rannych, w tem jeden ciężko.

Składy amun'cji u strajkujących robotników hiszpańskich

Oviedo, 23 sierpnia. (PAT).

W przemyśle budowlanym ostatni strajkujący powrócili do pracy. W rejonie Austrii strajk jest całkowicie zakończony. Policja znajduje ciągle znaczne ilości materiałów wybuchowych. W wiosce Riosa znaleziono wczoraj 12 bomb.

Echa żywiołowej katastrofy w Italji

Wojsko zajęło się pogrzebem 70 ofiar powodzi w Górnej Italji. Niezliczone tłumy wzięły udział w tej uroczystości żałobnej.

Na zdjęciu widać jedną dzielnicę miasta Ovada, zniszczoną przez powódź. Fotografia daje pojęcie o rozmiarach katastrofy.

Pogotowie wojenne w Abisynji

Mężczyźni od 15 do 80 lat gotowi do wymarszu. — Włoskie transporty wojenne płyną przez kanał Suezki. — Odlot dwóch eskadr lotniczych do Afryki

Londyn, 23 sierpnia
(Pat) Agencja Reutera donosi z Addis Abeby: Armia abisyńska otrzymała rozkaz o pogotowiu wojennym. Ludność męska w wieku od 15 do 80 lat ma być gotowa do pochodu na każde wezwanie. Nie jest to mobilizacja powszechna, która następuje dopiero wówczas, gdy cesarz dosiądzie białego konia i stanie osobiście na czele wojska.

Addis Abeba, 23 sierpnia
(Pat) Rząd Abisynji dementuje wiadomość jakoby dyrekcja kolei francuskiej Dzibuti — Addis Abeba zamierzała zapewnić ochronę linii kolejowej przez wojska francuskie lub neutralne. Cesarz wydał wczoraj w dniu Wniebowzięcia, świętowanym według kalendarza kościoła koptyjskiego, bankiet dla 10.000 mieszkańców.

Londyn, 23 sierpnia
(Pat) „Times” donosi z Aleksandrii, że przez kanał Suezki przepływają codziennie wielkie transporty wojsk włoskich. W Aleksandrii biura werbunkowe włoskie angażują licznych mechaników, elektrotechników i szoferów, którzy ze względu na korzystne warunki zgłaszają się masowo.

Cesarz Hoile Sellasie podczas wielkiego przeglądu wojsk, który miał miejsce w Addis-Abeba

Rzym, 23 sierpnia
(Pat) Jutro odpłynie z Neapolu na okrętach „Atlanta” i „Saturnia” 6 tysięcy żołnierzy i oficerów dywizji ochotniczych „23 marca” i „28 października”. Na okręcie „Saturnia” odpłynie sztab dywizji „23 marca” z generałem Bastico

na czele. Odjazd okrętu „Saturnia” będzie transmitowany przez radio.

Prof. Castellani został mianowany doradcą sanitarnym dla spraw Afryki Wschodniej. Zadaniem jego będzie nadzór oraz skoordynowanie służby zdrowia cywilnej i wojskowej na terenie

Włoch oraz kolonii włoskich w Afryce Wschodniej.

W najbliższych dniach wyruszą do Gorycji do Afryki Wschodniej dwie eskadry lotnicze — wywiadowcza i bombardująca. Przed wyjazdem ksiądz d'Aosta przyjął rewję obu eskadr.

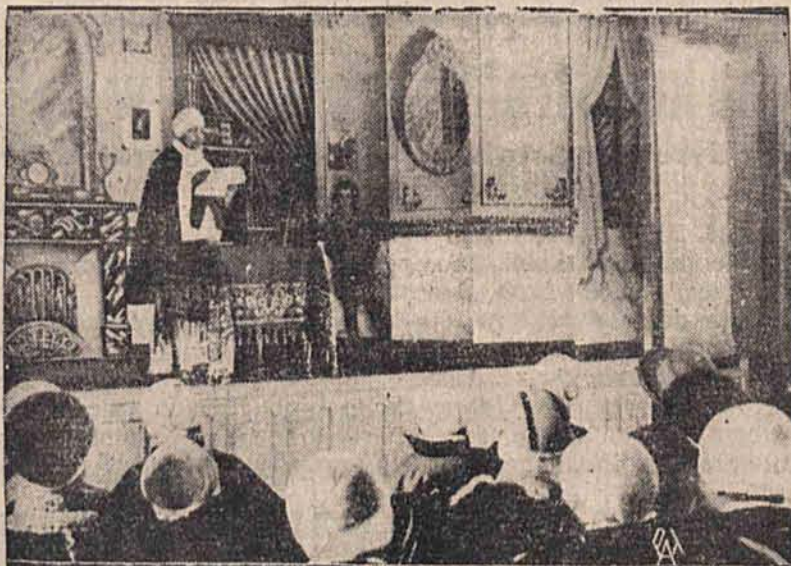
W związku z licznym zaciąganiem kombatanów włoskich do armii abisyńskiej, prezydium związku b. kombatanów zawiadomiło kolegów francuskich, że b. kombatanicy włoscy nie będą mogli obecnie złożyć rewizyty w Paryżu.

Konsul włoski w Abisynji postrzelił się w czasie manipulowania bronią

Paryż, 23 sierpnia.
Agencja Havasa donosi z Addis Abeba, że o godz. 17-ej poseł włoski hr. Vinzi przybył osobiście do abisyńskiego ministerstwa spraw zagranicznych i potwierdził, że konsul włoski Falconi postrzelił się, oglądając strzelbę.

seł włoski wyraził podziękowanie za okazane przy tej okazji współczucie i żywe zajęcie się tą sprawą ze strony władz abisyńskich.

Jednocześnie ukazały się zaprzeczenia pogłosek, jakoby konsul Falconi został przez kogoś postrzelony.

Księżniczka Shorraget przemawia na wielkim zebraniu kobiet abisyńskich, nawołując je do skutecznej pomocy przy organizowaniu obrony kraju.

Japonia postawiła Chinom ultimatum w związku z zajściami w Luang-Czou. — Spiączka w Japonji

Tokio, 23 sierpnia.
P(AT) Gen. Tada, nowy dowódca garnizonów japońskich w Chinach Północnych przybył do Pekinu dnia 22 b. m. i postanowił zwrócić się do władz chińskich z następującymi żądaniem spowodu zajść w Luang - Czou: 1) Ukaranie sprawców zabójstwa funkcjonariuszów policji japońskiej. 2) Formalne przeproszenie i 3) Rozwiązanie organizacji anty japońskiej, w tej liczbie t. zw. „niebieskich koszul”.

ston, profesor uniwersytetu londyńskiego, były wychowawca cesarza Mandżurji Kang - Teh w okresie od 1919 do 1925 r. przybyć ma jutro do Tokio, a stamtąd uda się do Hsin - King z wizytą do cesarza, którego nie widział od 10 lat. W Tokio przygotowują przyjęcie dla prof. Jolinstonea.

Tokio, 23 sierpnia.
(PAT) W całej Japonji szerzy się epidemia śpiączki. Liczba zgonów jest dość znaczna. Po raz ostatni epidemia dała się we znaki przed 10 laty.

Tokio, 23 sierpnia.
(PAT) Sir Reginald Fleming Jolin-

Malta w obawie przed atakiem lotniczym

La Valetta, 23 sierpnia
(Pat) Policja na wyspie Malcie rozbija, w jej strzeżeniu, w miejscach, gdzie mieniona umowa. tej firmy bót na uki, delegatów Nacze te załat Autos zosta

Panika na giełdzie w Kairze

Kair, 23 sierpnia
(Pat) Wydane zostały tymczasowe zarządzenia celem powstrzymania nieuzasadnionej zniżki wartościowych papierów egipskich, która wywołała wczoraj na giełdzie panikę.

Triumfalny wjazd zwycięskiej armii paragwajskiej do stolicy kraju

Asuncjon, 23 sierpnia. (PAT).
Stolica Paragwaju odczuwa triumf. W ście swe zwycięstwo nad Boliwią. W dniu wczorajszym do miasta wkroczyły wojska, które brały udział w wojnie na terenach Chaco pod dowództwem gen. Estigarribia. Pomimo ulewnej deszczu, na ulicach zgromadziły się olbrzymie tłumy. Defilada wojsk przed trybuną prezydenta Ayała i członków rządu trwała kilka godzin.

Ze wszystkich stron kraju nadeszły specjalne pociągi. Przybyło również wielu argentyńczyków i brazylijczyków. Przechodzący oddziały witane były burzliwym owacją upojonej tryumfem publiczności.

W czasie parady wojskowej spadły dwa samoloty, krążące nad miastem. Lotnicy odnieśli ciężkie rany.

Sierpień	Dzisiaj Bartłomiej Ap.	
24	Jutro Ludwika Kr.	
Sobota		
	Wschód słońca	4.33
	Zachód słońca	18.44
	Wschód księżycy	00.00
	Zachód księżycy	17.02
	Długość dnia	14.11
	Ubyło dnia	2.38

Wiadomości z miasta

Na zasadzie porozumienia łódzkiej izby skarbowej z zarządkiem miejskim — centralna ekspedycja przy zarządzie miejskim przejęła obowiązki doręczania wszelkich nakazów płatniczych na podatki państwowe bieżące oraz upomnienia na zaległe podatki.

W związku z tem zarząd miejski zaangażuje kilkunastu gońców.

Referat karny przy okręgowym inspektoracie pracy w Łodzi skazał wczoraj właścicieli trzech fabryk za zatrudnianie robotników w godzinach nadliczbowych:

Dawida Czamańskiego (fabryka pończoch i wyrobów dzianych, Cegielniana 66) na 200 złotych grzywny; Perla Arbuza (fabryka krochmalu przy ul. Pomorskiej 69) na 200 zł, grzywny i Miszka Engla (fabryka pończoch, Cegielniana 40) na 200 zł, grzywny.

W pierwszych dniach września wydział plantacji miejskich rozpoczyna akcję sadzenia drzewek na tych ulicach, które jeszcze nie są zarzewione. Jest to dalsza realizacja planu nadania Łodzi charakteru miasta-ogrodu.

Do urzędu przemysłowego wpłynęło w ostatnich dniach 7 podań o założenie nowych przedsiębiorstw handlowych w Łodzi. Jest to objaw niewątpliwie dodatni.

Powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął przewodzenie inspektor sanitarny m. Łodzi dr. Mieszko Misjon.

Robotnicy sezonowi z interwencją w województwie

Wczoraj zgłosiła się do urzędu wojewódzkiego delegacja robotników sezonowych ze skargą na jedno z przedsiębiorstw prywatnych, wykonywujących roboty brukarskie „Piaskowski i Kaczyński”.

Chodzi o to, iż po strejku brukarzy wszystkie przedsiębiorstwa prywatne przyjeły robotników w tej samej liczbie, w jakiej byli oni zatrudnieni przed strejkami i tylko jedna firma, w której wymieniona, nie wypełniła tego warunku umowy. Ponieważ strejk robotników tej firmy spowodowałby odłożenie roboty na ul. Piotrkowskiej i Al. Kościuszki, delegaci prosili o poparcie ich postulatów.

Naczelnik Berkowicz obiecał sprawę załatwić w najbliższych dniach.

Autostrada Łódź—Łagiewniki zostanie połączona ze szosą strykowskią

Jak już donosiliśmy, budowa wielkiej autostrady Łódź — Łagiewniki zbliża się już ku końcowi. Ponieważ dyrektor Funduszu Pracy, min. Dolanowski, obiecał przydzielić na cele tej budowy brakujące 150.000 złotych — obecnie już nie ulega wątpliwości, że do końca bieżącego sezonu cała szosa zostanie wykończona i oddana do użytku publicznego.

Zaznaczyć należy, że droga ta, która z Łodzi, przez ul. Brzezińską, prowadzić będzie do Łagiewnik, połączona zostanie z szosą strykowskią. W ten sposób połączenie Łodzi z Warszawą, z ominięciem Zgierza, skrócone zostanie o kilkanaście kilometrów.

Ponieważ część drogi jest już wykończona, wydział plantacji miejskich rozpoczął obsadzanie jej trzema rzędami lip.

Dziś w aptekach

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Złotowska 57), W. Groszkowskiej (11 Listopada 15), Sukc. S. Gorfeina (Piłsudskiego 54), J. Chadyńskiego (Piotrkowska 165), R. Rembickiego (Andrzeja 28), A. Szymańskiego (Przędzalniana 75).

Bolączki Łodzi

Należy ułożyć nowe chodniki

Ta nowa inwestycja winna być uwzględniona w przyszłorocznym planie robót publicznych

Gdy przed dwoma dniami bawił w Łodzi minister Dabanowski, dyrektor główny Funduszu Pracy, zapowiedział, on, że niektóre roboty sezonowe kontynuowane będą zimą, przede wszystkim zaś takie, które mogą być wykonywane w zamkniętych halach: przygotowanie materiałów technicznych, płyt betonowych, kostek mozaikowych i t.d. Równocześnie polecił on zarządowi miejskiemu, by w krótkim czasie nadesłał do Funduszu Pracy program robót na rok przyszły, aby zamierzenia te mogły być uwzględnione w budżecie Funduszu.

Jeśli więc już obecnie czynione będą przygotowania na wielką skalę i jeśli teraz zarząd miejski opracować ma plan robót na rok przyszły — należy przede wszystkim uwzględnić sprawę ważną, którą niejednokrotnie już była poruszana i omawiana.

Łódź ma przysłowiowo złe bruki. To wiemy, ale wiemy także, że z roku na rok stan ten będzie ulegał poprawie. Już w roku bieżącym naprawiono wiele jezdni w latach najbliższych położenie nowych bruków, lub naprawienie zepsutych na wszystkich ulicach przedmieścia.

Ale poza zemi jezdniami Łódź ma fatalne chodniki

I to jest bodaj większą bolączką jeszcze aniżeli bruki. Na bruki sarkamy, gdy musimy przejechać się jakimś wehikułem, konnym czy motorowym. Na chodnikach jesteśmy zawsze. Wystarczy spacerować kilka godzin, by odczuć to bardzo dotkliwie. Zmęczone i opuchnięte kostki — to skutki dziur, wybojów i nierówności. Potykamy się, skręcamy sobie nogi, kłniemy i złorzeczmy i pragnęlibyśmy już doczekać tej chwili, kiedy wreszcie po ulicach Łodzi będzie można chodzić tak pewnie i swobodnie, jak po ulicach innych dużych miast.

Dlatego też uważamy, że zarząd miejski opracowując plan robót przyszłorocznych powinien bodaj większą uwagę zwrócić na chodniki, aniżeli na jezdnie. Co więcej, uważamy, że obecnie jest sprzyjający moment, aby w ciągu kilku miesięcy przyszłego lata zreperować wszystkie bez wyjątku chodniki na ulicach śródmieścia.

Jeśli roboty przygotowawcze kontynuowane mają być zimą — łatwo sobie

Wstrzegając się bezwarłociowych następstw

wyobrazić jak wielką ilość płyt betonowych można w ciągu tego czasu wyprodukować. Jeśli położą się na to nacisk, to jak nas poinformowali fachowcy, w ciągu zimy można

przygotować tyle płyt,

że starczyłoby to na wszystkie ulice Łodzi. Należy przytem pamiętać, że Fundusz Pracy, dając kredyty na prowadzenie robót, myśli przede wszystkim o zatrudnieniu bezrobotnych. Z tego względu na materiały techniczne przeznaczona minimalny odsetek, każąc wszystko użyć na robociznę.

Jeśli więc przygotowuje się cały materiał techniczny zimą — odpadnie latem troska o niego: Nie trzeba będzie wydatkować pieniędzy na produkcję płyt, a całkowitą kwotę, przeznaczoną na roboty brukarskie, zużytkować na robociznę. Z tego więc względu, gdy zarząd miejski przedłoży Funduszowi Pracy program robót przyszłorocznych i wykaże w nim, że ma zamiar

doprowadzić do porządku ulice miasta,

przyczem — przeznaczone kredyty będą całkowicie użyte na robociznę, nie ulega wątpliwości, że Fundusz Pracy przyzna na ten cel jaknajwiększą kwotę. Projekt będzie mógł być wykonany całkowicie.

Reasumując, zwracamy uwagę zarządu miejskiego na konieczność uporządkowania chodników na ulicach w ciągu jednego sezonu. Możliwości techniczne są, finansowe — będą. I dlatego też, przynajmniej do opracowania planu robót na rok przyszły, powinien tej sprawie poświęcić dużo miejsca.

Na froncie robotniczym

Wczoraj odbyła się konferencja w inspekcji pracy w sprawie likwidacji strejku w cegielni Samuela Hubla. Zatarę w tej cegielni powstał z tego powodu, iż dyrekcja zbyt wiele wyprodukowanych cegieł odrzucała robotnikom jako „braki”.

Kilkugodzinna konferencja nie dała rezultatu, wobec czego strejk utknął na martwym punkcie.

W inspektoracie pracy odbyła się wczoraj konferencja w sprawie zawarcia umowy zbiorowej, normującej warunki pracy szlifiery szkła w Łodzi. Ale kilkugodzinne pertraktacje nie dały pozytywnego rezultatu. Przedsiębiorcy odrzucili szereg postulatów robotniczych. Wobec powyższego po konferencji odbyło się zebranie robotników, na którym uchwalono rozpocząć strejk.

Wczoraj rozpoczął się strejk robotników w fabryce Lauenberg i Chajkin na ul. Srebrzyńskiej Nr. 42. 130 robotników okupowało przystanek fabrykę.

Likwidacji zatargu zajął się inspektorat pracy.

Kto rzucił bombę gazową na lokal B.B.W.R.?

Energiczne dochodzenie władz

Jak już donosił wczorajszy „Express” w lokalu partyjnym B. B. W. R. dzielnicy Bałuty — Radogoszcz, przy ul. Brzezińskiej 25 rzucono bombę gazową. Władze bezpieczeństwa podjęły natychmiast energiczne dochodzenie, celem wykrycia winnych.

Dotychczas nie zdano jednak wyja-

śnić tej tajemniczej sprawy. Prawdopodobnie tło tego zdarzenia było polityczne. Szczegóły dochodzenia trzymane są narazie w tajemnicy.

Wózny lokalu BBWR Kucharski, który został początkowo zatrzymany, po przesłuchaniu został wypuszczony na wolność.

Samoloty — olbrzymy na polskich liniach lotniczych

W najbliższych dniach do Warszawy przyleci pierwszy samolot komunikacyjny typu „Douglas DC2”, zakupiony w swoim czasie przez polskie linie lotnicze „Lot”. Takich samolotów mieć będziemy na naszych szlakach powietrznych dwa.

„Douglas” jest to olbrzym o wadze 8 tys. kg. Rozpiętość jego skrzydeł wynosi 26 m. Samolot, który nadleci do Polski, odbył już pierwszy próbnny lot, mianowicie przeleciał drogę z fabryki w Santa Monica w Kalifornii do Nowego Jorku.

W ciągu 15 godzin przebył 4.350 km., lecąc z szybkością do 290 km. na godzinę. W Nowym Jorku załadowano go na okręt i przybył już do Cherbourg’a we Francji. Tam samolot ten będzie wyposażony w stację radiową nadawczood-

biorczą i drogą powietrzną odbędzie podróż do Warszawy.

„Douglasy”, zakupione przez Polskę, posiadają 19 miejsc i są zaopatrzone w dwa silniki angielskie „Pegasus” każdy po 70 km. Rozwijają szybkość do 340 km. na godzinę, dzięki specjalnej konstrukcji opływowej oraz schowanemu w locie podwoziu.

Samolot „Douglas” będzie prawdopodobnie obsługiwać linię Warszawa — Poznań — Berlin.

Nie jest wykluczone, że drugi podobny samolot latać będzie na linii bałkańskiej, która w przyszłości będzie przedłużona do Palestyny.

„Douglasy” obsługują już obecnie prawie wszystkie linie amerykańskie oraz coraz częściej wprowadzane są na linjach europejskich.

Obniżka opłat na Fundusz Drogowy od pojazdów mechanicznych i konnych

Jak się dowiadujemy, z dniem 1 września wchodzi w życie poważne obniżki i zmiany w opłatach od pojazdów mechanicznych i niektórych pojazdów konnych na Fundusz Drogowy.

A więc opłata od pojazdów mechanicznych ciężarowych, używanych do zarobkowego przewozu towarów obniżona zostaje z 35 na 20 zł.

Opłata od autobusów ustalona dotąd w wysokości 100 złotych od każdego miejsca w pojeździe znosi się całkowicie, natomiast ustalona po 40 gr. od

każdego przejechanego kilometra od pasażera, obniżona zostaje do 30 gr. Opłata od pojazdów konnych używanych do zarobkowego przewozu towarów, ustalona w wysokości 9 zł. od każdego 100 kg. nośności, podwyższona zostaje do 10 zł. natomiast dla pojazdów kursujących na drogach gruntowych — obniżona do 5 zł.

Rowery z przyczepnymi motorkami, o pojemności cylindrów do 10 cm. zwalniają się od opłat.

Strajk tkaczy ręcznych w całym okręgu łódzkim

We wtorek wybuchł w Łodzi oraz w okręgu łódzkim strejk tkaczy ręcznych, chałupników którzy dla hurtowników łódzkich wyrabiali chustki wełniane i półwełniane. Strejk ma podłoże ekonomiczne. Zarobki tkaczy ręcznych są bardzo niskie. Za wykonanie jednej chustki, co trwa 12 godzin, hurtownicy płacili tkaczom po zł. 1,80. A

w ubiegłym tygodniu hurtownicy wystąpili z propozycją obniżenia jeszcze bardziej tych stawek, chcąc płacić po zł. 1,50 za chustkę.

Strejk obejmował stopniowo wszystkich chałupników i wczoraj przybrał już charakter powszechny. Strejkujący zwrócili się do inspekcji pracy z prośbą o interwencję.

Gromadny udział w wyborach

Głosowanie — obowiązkiem każdego obywatela. — Uchwały organizacyj społecznych

Za dwa tygodnie obywatele Łodzi pójdą do urn wyborczych, by wyłonić ze zgłoszonych list kandydatów 6 posłów na Sejm Rzeczypospolitej. Za interesowanie wyborami wzrasta coraz bardziej i nie ulega już dziś wątpliwości, że frekwencja głosujących będzie duża.

W poszczególnych organizacjach społecznych, zawodowych i gospodarczych odbywają się niemal codziennie wieczerki i zebrania, na których prowadzona jest akcja uświadamiania członków o systemie głosowania według nowej ordynacji wyborczej i o konieczności wzięcia udziału w wyborach, co jest nie tylko obowiązkiem obywatelskim, ale także współdziałaniem na rzecz dobra powszechnego.

Dotychczas zebrania takie odbyły się w następujących organizacjach: w Związku Inwalidów Wojennych, Straży Ogniowej, Towarzystwie Miłośników Sztuki, Związku Nauczycielstwa, Związku Rezerwistów, Stowarzyszeniu Fabrykantów Przemysłu Włókienniczego, Cechu Rzeźników, Cechu Majstrów Szewskich, Związku Strzeleckim, Związku Obywatelskiej Kobiet, Rodziny Policyjnej, P. W., Stowarzyszenia Weteranów b. Armii Polskiej we Francji, Związku Podoficerów Rezerwy, Legionu Śląskiego, Związku Legionistów Polskich, Stowarzyszeniu Kilińczuków i Enzeterewców, Związku Zawodowym Włóknarzy „Praca”, Związku Handlowców Polskich, w Narodowych Klubach Robotniczych.

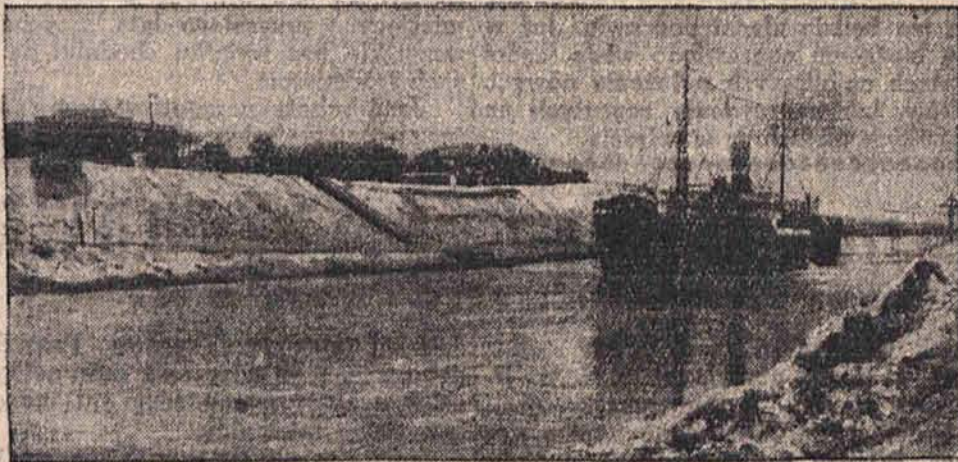
We wszystkich tych związkach na zebraniach uczestnicy podejmowali zbiorowe uchwały za gromadnym wzięciem udziału w wyborach.

Przypomnieć należy, że w myśl ordy-

nacji wyborczej kandydat na posła musi uzyskać co najmniej 10.000 głosów. Dlatego właśnie organizacje, popierające poszczególnych kandydatów, prowadzą tak usilną i energiczną akcję za największą frekwencją w dniu wyborów.

W związku z majacymi odbyć się jutro zebraniem obwodowymi wyborców do Senatu, we wszystkich lokalach obwodowych komisji poczyniono już niezbędne przygotowania do tego ważnego aktu. Zasadniczo, ponieważ każde zebranie wybiera tylko jednego delegata, należałoby się liczyć z tem, że zebrania potrwać nie dłużej niż 15 — 20 minut.

Jednakże mogą potrwać nawet po kilka godzin. Chodzi o to bowiem, że

Arcybiskup Yorku zwrócił się do rządu angielskiego z wnioskiem, aby na wypadek rozpoczęcia działań wojennych przez Italię, flota angielska i francuska zamknęła kanał Suezki dla okrętów włoskich. Na zdjęciu widzimy ten kanał, który w ewentualnej wojnie włosko-abyssyńskiej odegra wielką rolę.

każdy uprawniony do głosowania do Senatu ma prawo zgłosić kandydata na delegata do wojewódzkiego kolegium wyborczego. Rozstrzygnąć więc będą musiały wybory. A ponieważ ustawa przewiduje, że delegatem może być tylko ten, kto otrzyma kwalifikowaną ilość głosów, może się zdarzyć, że na niektórych zebraniach głosowanie będzie powtórzone dwukrotnie i trzykrotnie.

Dlatego też we wszystkich lokalach obwodowych zebrani przygotowane wczoraj odpowiednia ilość kartek do głosowania.

Miejski referat wyborczy zamówił wczoraj specjalne urny, które ustawione zostały w lokalach obwodowych komisji wyborczych do Sejmu.

Susiac i jedna nowelka

Wywiad z upiorem

Napisał: Jean Lanson

Paryż doczekał się wielkiej, niecodziennej atrakcji. Stolicę świata odwiedził bowiem upiór, a przybyciu którego zaczęto sobie opowiadać z przejęciem we wszystkich kawiarniach. Pisma stołeczne szeroko się rozpisywały o niezwykłym gościu z zaświatów, a czytelnikom skóra ciępnęła przy lekturze sensacyjnych artykułach wstępnych.

Nikt jednak nie odważył się przestać pić progu domu, w którym niesamowity przybysz zamieszkał. Poczynając od właściciela, a skończywszy na dozorcach, wszyscy bez wyjątku w wielkim popłochu opuścili cały budynek. Nad bramą kamienicy widniał nad napisem literami napis: „Do sprzedania” Upiór, a może jakiś urwis namalował nad nim trupią czaszkę, która jeszcze bardziej straszyla spokojnych obywateli paryskich.

Zegar wieżowy wybił północ, (godzina ta odgrywa poważną rolę we wszystkich niesamowitych opowieściach). Gdy przebrzmiał ostatni dźwięk w powietrzu do bramy opustoszałego domu zbliżył się jakiś młodzieniec, którego nazwijmy Anatolem. Wyjął szybko z kieszeni klucz który wsunął do zamku i po chwili zniknął w ciemnych czeluściach sieni.

Odważny przybysz daremnie jednak usiłował oświetlić sobie schody. Za każdym razem, gdy pocięła zapałkę, ta gasła momentalnie wskutek silnego podmuchu wichru, który hulał swobodnie po całej klatce schodowej. Niezrażony tem jednak Anatol posuwał się naprzód z wyciągniętymi rękami, aż wreszcie dotarł do drugiego piętra.

W głębokiej ciszy rozlegał się niesamowicie głośny odgłos kroków młodego człowieka, któremu się zdawało, że ktoś niewidoczny chodzi za nim, deptając mu formalnie po piętach. Naraz uszu jego doszło całkiem wyraźne chrząknięcie i skrzyknięcie świeżo podzelowanych butów. Przestraszony odwrócił się gwałtownie, ale ciemności były tak wielkie, że nie można było nic dojrzeć. Speszony tem zaczął się znów posuwać po mac-

ku naprzód i nagle uderzył głową o żelazne drzwi.

Jakiś przyjazny głos zawołał od wewnątrz:

— Proszę wejść!

Anatol czuł, że mu serce zaczyna walić, jak młotem, po chwili jednak oparował się i pchnąwszy ciężkie drzwi stanął na progu.

W głębi wielkiego, ze smakiem urządzanego pokoju siedział przy suto zastawionym stole jakiś sympatyczny starszek w szlafroku w kwiatki. W ustach miał długą fajkę, z której puszczał gęste kłęby dymu.

— Proszę usiąść, — powiedział gościnnie.

— Dziękuję, — Anatol usadowił się na brzegu miękkiego fotelu, rozglądając się uważnie wokół. Chwilę panowało milczenie, poczem chrząknąwszy zeicha zaczął nieśmiało:

— Zamierzam nabyć pański dom.

W oczach starszka odmalowało się pewne zdziwienie.

— Bardzo proszę, — odpowiedział jednak po pewnej pauzie grzecznie.

— Przypuszczałem, że pan się stąd wyprowadził ze względu na...

— „Upiorku”, — chciał pan powiedzieć, — dokończył zaś z uśmiechem gospodarz. — Mnie osobiście to zupełnie nie przeszkadza. Ale pan jest bardzo blady, drogi przyjacielu. Może pozwoli pan szklaneczkę koniaku lub cygaro?

Anatol podziękował i po chwili zapalił wonne cygaro hawańskie oraz wychylił parę kieliszków mocnego koniaku. Doskonali trunki wprawił go w świetny humor i zwarcając się do starca rzekł rozochoczon:

— Cel mej wizyty jest właściwie zupełnie inny, niż panu przedtem nadmieniłem. Chciałbym złożyć upiorkowi podziękowanie w imieniu całej ludności paryskiej i prosić go, ażeby raczył pozostać w stolicy na stałe.

— Nic nie rozumiem, — zdumiał się

gospodarz, — proszę o jaknajdłuższy pobyt?... Pan chyba jest lekko wstawiony, drogi przyjacielu?

— Ja... pijany? — obraził się Anatol. — Wykuczone! Jestem tylko w doskonałym humorze. Widzi pan, Londyn ma swego „ducha z Canterville”, w Niemczech każde prawie miasto posiada swego żelaznego rycerza, straszącego po nocach w nawpół zrujnowanych zamkach średniowiecznych. Jedynie Paryż nie może się poszczycić podobną atrakcją, dla turystów. Dlatego też teraz wydelegowano mnie do upiorka z prośbą, ażeby zechciał osiedlić się tu u nas na dłuższy czas. Muszę się właśnie doń zwrócić w tej sprawie.

— To zbyt cenne, mój młodzieńcze, gdyż ja jestem właśnie upiorem, — rzekł starzec.

Monsieur Anatol o mało nie spadł z krzesła, taki nim wstrząsnął spazm śmiechu. Uspokoiwszy się wreszcie zawołał wesoło:

— A więc to pan?...

— Tak, — powtórzył starzec z naciskiem.

Młodzieniec spoważniał nieco. A może to istotnie duch? Całe zachowanie się starca jak i niesamowity wyraz jego twarzy oraz pełne smutku i rezygnacji spojrzenie świadczyły o tem, że nie żartuje w tej chwili.

Jako zdolny dziennikarz natychmiast zorientowała się w sytuacji i wyjąwszy z kieszeni notes z ołówkiem zarzucił gospodarza gradem pytań:

— Pańskie imię i nazwisko? Wiek? Miejsce urodzenia? Czy grywa pan w karty? Proszę mi opowiedzieć krótko, w jakim celu pan straszy ludzi?

Duch streścił mu zwykłą bardzo banalną historję jakiegoś urzędnika kolejowego. Morderstwo żony, nieznanie spokoju po śmierci w grobie itp. brednie.

Gdy skończył, Anatol roześmiał się ironicznie.

— Itę bzdury mam jutro podać moim czytelnikom? Jestem reporterem „Figara”, jednego z najpoczytniejszych pism paryskich, — przedstawił się. — Niestety, takim nędznym upiorem, jak pan nie możemy się zajmować. Gdyby pan przy-

Wycieczka do Paryża 480 zł.
do Wiednia 95 zł.
do Pragi 98 zł.

ULGOWE PASZPORTY
do Czechosłowacji, Austrii, Belgii, Estonii, Łotwy i Węgier.
Wycieczki indywidualne i zbiorowe do PALESTYNY.

Informacje i zapisy „ORBIS”,
Piotrkowska 18 i 65.
Telefon 249-33 i 101-01

Nasz reporter zanotował...

W zakładach przemysłowych Scheiblera i Grohmana, w czasie pracy na jednej z sal spadła duża płyta żelazna i zmiądzyla całkowicie stopę robotnicy Michaliny Wentel. Pogotowie ratunkowe odwiezło ją do szpitala.

W mieszkaniu przy ulicy Wólczafskiej 212 w czasie prania bielizny poslizgnęła się pracownica Antonina Gajewska i upadła tak nieszczęśliwie, że złamała 3 żebra. — Odwieziono ją do szpitala.

W mieszkaniu przy ulicy Oblegorskiej Nr. 5 11-letnia Janina Bolesławska wpadła przez nieuwagę do balii z wrzącą wodą i odniosła ciężkie poparzenia głowy i tułowia.

Na szosie Brzezińskiej przejechany został przez wóz ciężarowy 12-letni Karol Tepper. Dorosła on złamania obu nóg. Woznicę pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

W czasie smarowania dachu smołą, spadł z drabiny Antoni Zajdel (Pabjanicka 14) i doznał ciężkiego uszkodzenia ciała. W stanie beznadziejnym, ze złamanym kręgosłupem, odwieziono go do szpitala.

Na ulicy Piotrkowskiej, w bramie domu Nr. 290, zemdląca z wycieńczenia i głodu 19-letnia Karolina Małgosiak. Odwieziono ją do szpitala.

W klatce schodowej domu przy ulicy Zawadzkiej Nr. 11 znaleziono podrutka — dziecko płci męskiej, liczące 3 miesiące życia. Umieszczono je w miejskim domu wychowawczym.

najmniej był pokutującą duszą katedry, —

— Co pan sobie wyobraża, — obruszył się duch. — Jestem solidnym upiorem, a jeżeli pan nie przestanie obrażać mnie obelgami zwróć się ze skargą do naszej organizacji. Poza tem jestem na tyle uświadomiony, iż wiem, że wykorzystanie mojej osoby, jako atrakcji dla turystów jest surowo wzbronione. Mogę się jednak na to zgodzić pod warunkiem, że otrzymam pewne wynagrodzenie.

Tu dziwny osobnik wymienił taką horrendalną sumę, że dziennikarz aż podskoczył.

— Pan stanowczo przecenia swoje siły. Nie jest pan przecież cempionem boksu, lecz zwykłym sobie starym upiorem, od których napewno roi się na tym świecie.

— Myli się pan, młodzieńcze. I ja potrafię się zdobyć na pewne sportowe wyzwanie, — zawołał „duch” i zaczął nagle rosnąć w oczach zdumionego Anatola, aż dosięgnął sufitu. Potem jął się mieniwać na twarzy wszystkimi kolorami tęczy, przyciemniał oczy ciskając błyskawice niczym reflektory.

— Wcale nieźle, — uśmiechnął się reporter, gdy upiór, przybrawszy po chwili swą zwykłą postać jowialnego starszaka, usiadł spowrotem na fotelu. — Omówmy teraz nasze sprawy z punktu widzenia handlowego. Proponuję panu dziesięć tysięcy franków miesięcznie przy ośmiogodzinnym dniu pracy i całkowitym wikcie. Dla rozjazdów po mieście otrzyma pan do swej dyspozycji własną maszynę. No, zgoda?

— Dobrze. Czy nie mógłbym jednak otrzymać pensji za rok z góry? Mam dużo pilnych długów.

— Ho, ho, widzę jakieś stare grzeszki. Ale dobrze, proszę.

Bnaktoty zaszeleściły w rękach dziennikarza i po chwili zniknęły w głębokich kieszeniach szlafroku w kwiatki.

— Słownie dziękuję i... zegniam, — rzekł duch.

Naraz zaczął się dziwnie kurczyć w oczach osłupiałego reportera, aż zupełnie rozplynął się i zniknął w powietrzu.

I tak Paryż stracił jedynego upiorka, którego gościł zaledwie przez parę dni.

Tlum. Hate.

Studenci amerykańscy nie zajmują się polityką

Wyższe zakłady naukowe stawiają swym wychowankom wielkie wymagania. — Amerykanie przygotowują młodzież do praktycznego życia

Nowy Jork, w sierpniu. Trudno byłoby sprecyzować na czym polega przekonanie, panujące nie tylko w całej Europie, iż wyższe zakłady naukowe w Stanach Zjednoczonych są na bardzo niskim poziomie, że kształcą raczej doskonałych sportowców i lekkoatletów, aniżeli ludzi wielkiej inteligencji. Gdy jest mowa o studentach amerykańskich, wyobrażamy sobie wesołych, roześmianych młodych chłopców, którzy największą troską jest dobrze odegrać mecz futbolowy, zdobyć największą liczbę punktów w baseballu, pokonanie rywalizującej drużyny rugby lub zaprawienie się w boksie. Może na ten pogląd wywarły wpływ filmy amerykańskie z życia studentów, które istotnie bardziej akcentują gry sportowe i rozrywki, jakim odwołuje się młodzież amerykańska, aniżeli do nauki, którym, wydawałoby się, poświęcają minimum czasu.

Tak jednak nie jest. Miałem okazję poznać się ze strukturą uniwersytecką amerykańskich i z życiem młodzieży akademickiej. Prawda jest, że młodzież amerykańska w Ameryce zupełnie nie wykorzystuje swój wolny czas na naukę. Student amerykański nie zajmuje się polityką,

skiego różni się w zasadniczy sposób od tego, co zna Europejczyk. Nauka w szkole średniej trwa tylko sześć lat. Wszystkie gimnazja są sześcioklasowe. Ale po skończeniu tych gimnazjów absolwent otrzymuje pełne prawa, jakie w krajach europejskich daje matura. Po skończeniu gimnazjum można wstąpić na uniwersytet, nauka na którym trwa osiem lat, ale podzielona na trzy etapy. Pierwszy etap, który trwa dwa lata, odpowiada naszym dwóm ostatnim latom szkół średnich, a więc jakby siódmej i ósmej klasie, z tą wszakże różnicą, że prócz przedmiotów ogólnokształcących, które są zakończeniem programu szkoły średniej, obejmuje on także przedmioty, będące właściwym wstępem do wyższych studiów specjalnych,

a więc do studiów medycznych, prawnych itd. Drugi etap, który trwa dwa lata, obejmuje t. zw. College i jest już ściśle przygotowaniem do studiów na właściwym wydziale.

W ciągu tych czterech lat studiów studenci znajdują się pod ścisłą kontrolą profesorów. Kontrola ta rozciąga się także na prywatne życie uczniów, któ-

rych przeważająca większość musi mieszkać w obrębie danych zakładów naukowych, w t. zw. dormitories. Ukończenie tych czterech lat studiów uprawnia do tytułu „Bachelor of arts“, albo „Bachelor of science“.

Siedemdziesiąt procent studentów opuszcza po uzyskaniu tytułu „bachelor“ uniwersytety, by poświęcić się zawodowi praktycznemu. Reszta, która pozostała na dalsze cztery lata, może ukończyć studia z tytułem „doctor“.

Zaznaczyć należy, że przynajmniej 70 proc. ogółu studentów utrzymuje się z własnych funduszy, „gardząc“ pomocą rodziny. Wyjątek od tej reguły stanowią jedynie uniwersytety w Harvard i Yale, na które uczęszczają przeważnie dzieci wybrańców fortuny, najbogatszych rodów amerykańskich. Gros studentów i studentek utrzymuje się pracą dzienną, by wieczory poświęcić studiom. Władze uniwersyteckie idą studentom w tej mierze na rękę i rozkład wykładów uwzględnia ten właśnie moment pracy pozauniwersyteckiej zarobkowej.

Niektóre wykłady odbywają się wieczorami, inne przeznaczone dla studentów zarobkujących w nocy — b o i

tacy studenci są — odbywają się popołudniu. Także na terenie uniwersytetów znajduje pokaźna liczba studentów pracujących nprz. w bibliotekach, garderobach, kuchniach —

studenci amerykańscy nie wstydzą się żadnej uczciwej pracy zarobkowej — a wynagrodzenie za tę pracę zaliczane bywa na koszty nauki, przyczem jakaś nadwyżka wypłacana jest do rak studentów.

W Stanach Zjednoczonych panuje coraz silniejsza tendencja do jaknajwiększego wzmocnienia ilości studentów, by w ten sposób udostępnić wiedzę najszerszym masom ludności. Tendencja ta, o ile chodzi o socjalno-gospodarczą jej stronę, nie jest tak groźna, jak w Europie, student bowiem, nawet po ukończeniu wydziału ze stopniem „doctor“ poświęca się pracy zarobkowej w zawodzie praktycznym, nie mającym nic wspólnego z nabytymi na uniwersytecie wiadomościami. Nieliczni poświęcają się zawodowi, który nabyli na uniwersytecie. W tym właśnie leży największa różnica między „doktorem“ europejskim a „doctorem“ z U. S. A. H. G.

37 lokatorów ocalono od śmierci w Warszawie

Nocna ewakuacja mieszkańców czteropiętrowej kamienicy przy ul. Nowy Świat. - Władzom udało się zapobiec nowej straszliwej katastrofie budowlanej

Warszawa, 23 sierpnia. (B) Wczoraj wieczorem, przystąpiono w Warszawie do ewakuowania wszystkich mieszkańców i wszystkich sklepów w jednym z domów w śródmieściu, a mianowicie kamienicy czteropiętrowej przy ul. Nowy Świat 62.

W ciągu 12 godzin wszystkich mieszkańców kamienicy i sklepy ewakuowano. W śródmieściu Warszawy ta niespodziewana i niezwykle szybka ewakuacja

mieszkańców czteropiętrowego gmachu wywołała oczywiście sensację.

Okazało się, że przed czterema laty, dom przy ul. Nowy Świat 62, nadbudowano o dwa piętra. Przed kilku tygodniami miejska inspekcja budowlana w Warszawie stwierdziła, że część filarów między sklepowych na parterze jest zarysowana, a nawet częściowo już wygięta. Natychmiastowe podparcie filarów okazało się niedostateczne i wobec tego wła-

dze zdecydowały, że cały dom należy ewakuować, gdyż grozi on zawaleniem i może wywołać katastrofę analogiczną do słynnej katastrofy w Warszawie przy ul. Freta. Łącznie ewakuowano sześć mieszkań i cztery sklepy, w których mieszka 37 osób.

Na Nowym Świecie, przed zagrożonym domem, w którym pracują dziś od rana murarze pod nadzorem strażaków, zbierają się tłumy i żywo dyskutują na temat braków budowlanych w stolicy, stających się już prawdziwą plagą.

Jednocześnie komunikują, że w domu przy ul. Nowy Świat 34, stwierdzono obniżenie się fundamentów. — Dom ten został przed kilku laty podwyższony o 2 piętra. Komisja miejska znajduje się już na miejscu wypadku, a tymczasem zarządzono zabetonowanie zagrożonych fundamentów.

Przedstawienia w kinach łódzkich

kończyć się będą o 12-ej w nocy

W dniu wczorajszym w starostwie grodzkiem odbyła się, zwołana z inicjatywy naczelnika wydziału bezpieczeństwa p. Nowakowskiego, konferencja właścicieli kinoteatrów łódzkich. W konferencji wzięło udział 36 osób, z dyr. Lewandowiczem na czele.

W toku narad naczelnik Nowakowski zwrócił uwagę przede wszystkim na sprawę wyświetlania dodatków filmowych PAT-a w kinach łódzkich. Chodzi o to, iż dodatki te ostatnio poświęcają wiele miejsca propagandzie krajowej i dlatego byłoby pożądane, aby zapoznać z nimi społeczeństwo łódzkie. Ponieważ dotychczas tylko kilka kin w śródmieściu wyświetla te dodatki, nacz. Nowakowski zaapelował do zebranych, by w interesie propagandy krajowej wprowadzili we wszystkich bez wyjątku kinach owe dodatki.

Następnie poruszono sprawę punktualnego rozpoczynania się seansów filmowych. Zasadniczo godzina policyjna dla kin łódzkich jest godzina 12 w nocy. Ponieważ jednak we wszystkich nie ma kin seanse rozpoczynają się ze znacznym opóźnieniem, w konsekwen-

cji ostatni seans kończy się o 12.30 a częstokroć później. Wobec powyższego nacz. Nowakowski zwrócił uwagę, na konieczność ułożenia programów w ten sposób, by seanse łódzkie zaczynały się punktualnie o godz. 4, 6, 8 i 10-ej. Nie ulega wątpliwości, że i publiczność kinowa przyjmie to z wielkim aplauzem.

I wreszcie omówiono sprawę najważniejszą — remontów kin z uwagi na bezpieczeństwo publiczne. Jeszcze w ubiegłym roku specjalna komisja zlustrowała wszystkie kina łódzkie i wskazała jakie remonty miały w nich być przeprowadzone. Otóż w październiku r. b. komisja ta ponownie odwiedzi kina, sprawdzi czy nakazy jej zostały wykonane i opornych pociągnie do odpowiedzialności, a nawet zdecydowana jest zamknąć i opieczetować te lokale kinowe, które nie będą dawały całkowitej gwarancji bezpieczeństwa. Wobec powyższego nacz. Nowakowski wezwał właścicieli kin, by do października wyremontowali swe przedsiębiorstwa. Na tem konferencja została zakończona.

Dodatkowa komisja poborowa

W środę, dnia 28 sierpnia b. r. w lokalu wydziału wojskowego zarządu miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 165, urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla P.K.U. Łódź-Miasto II, na którą winni się stawić poborowi rocznika 1914, 1913 i 1912, którzy z jakichkolwiek względów nie stawili się na ubiegłe komisje, oraz poborowi roczników starszych, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

Zainteresowani poborowi winni przygotować potrzebne do przedstawienia na komisji dokumenty, mianowicie dowód osobisty, lub zaświadczenie tożsamości z fotografią, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia) świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne.

Najszybszy pociąg świata kursować będzie w Azji

Po wykupieniu kolei wschodnio-chińskiej przez Mandżurję dochodzi obecnie do unifikacji tej kolei z koleją południowo-mandżurską i innymi liniami w tem państwie. W ciągu zaledwie trzech godzin położony się dnia 31 sierpnia 240 km. toru na południowej części tej linii. Technicznie problem rozwiązany będzie tak, że w tym dniu na linii tej, podzielonej

na 96 odcinków zgromadzą się robotnicy, którzy rozdzieleni zostaną tak, aby praca trwała tylko trzy godziny. Po ukończeniu tej pracy, natychmiast jeszcze tego samego dnia wyjedzie ze Sinczinu do Charbinu po raz pierwszy najszybszy pociąg na świecie — express „Azja“, wyposażony w najdoskonalszy komfort.

Pulowery artystyczne
ręcznej roboty
LILI HIRSZMAN
Andrzeja № 27, front
Tel. 143-21

480 zł.
95 zł.
98 zł.
RTY
ji, Bel-
egier
zbiro.
ORBIS
5.
-01
ował...
cheblera i
sal spada
owicie stor-
jowie ra-
ankiej 212
się prac-
nieszczęli-
iono ja do
rskiej Nr. 6
przez niu-
osta ciężka
any został
epper, Do-
pociągnięto
noła, spadł
14) i do-
stanie ber-
em, odwie-
mie domu
rodu 19-let-
ono ja do
ulicy Za-
— drze-
ycia. Umie-
awczym.
kata, czy
... — ob-
ym upio-
e obrze-
ze skarga
jestem na
wykorzy-
cji dla tu
e. Mogę
arunkiem,
zenie.
mienil taką
z az pod-
a swoje
empionem
rym upio-
rym na tam
e. I ja por-
tawszy wy-
czal nagle
Anatola
się mienie
mi teczy,
twice ni-
chnął się
awszy po
alnego sta-
fotelu.
z punktu
je panu
iesięcznie
y i całko-
o miejsce
ji własną
m jednak
Mam du-
e grzesz-
rękach
ty w gło-
kwiatki.
gnam, —
urczyć w
aż zupeł-
wietru.
o upiora
bare dni.
i. Hate,

10 milionów żydów w Palestynie

chce osiedlić Włodzimierz Żabotyński. — Wódz sjonistów-rewizjonistów w Łodzi

Onegdaj przyjechał do Łodzi prezydent światowej Unii sjonistów - rewizjonistów Włodzimierz Żabotyński i na konferencji prasowej, jaka z tej okazji została zwołana wyłuszczył niezwykle ciekawe dane dotyczące rozwiązania kwestii żydowskiej w krajach europejskich i spowodowania masowej emigracji żydów do Palestyny.

Włodzimierz Żabotyński, twórca legionów żydowskich, które walczyły w czasie wojny po stronie koalicji, ma własny pogląd na sprawę kolonizacji Palestyny. Dlatego też stworzył odrębny kierunek w ideologii sjonistycznej i zorganizował światową Unię sjonistów - rewizjonistów. A przed kilku miesiącami spowodował, iż organizacja rewizjonistyczna wystąpiła z ogólnej organizacji sjonistycznej. P. Żabotyński wyjaśnia, że z jednej strony wpłynął na to oportunistyczny stosunek organizacji sjonistycznej do angielskiej władzy mandatowej w Palestynie.

Naród angielski ma wysoce rozwinięte poczucie sprawiedliwości — mówi prez. Żabotyński — i każda rzecz sprawiedliwą rozwiąże pozytywnie. Ale w psychice Anglików leży mówić zawsze dziesięć razy „nie“, nim zdecydują się powiedzieć „tak“. O to słowo „tak“ trzeba walczyć bardzo energicznie i nieustannie. Myślimy właśnie chciej walczyć o inny stosunek angielskiej władzy mandatowej do kwestii kolonizacji Palestyny. Naszym zdaniem emigracja do Palestyny jest niedostateczna i trzeba ją powiększyć w bardzo poważny sposób. A sprzeciwiały się ostremu wystąpieniu przeciwko władzy mandatowej ugrupowania w organizacji sjonistycznej.

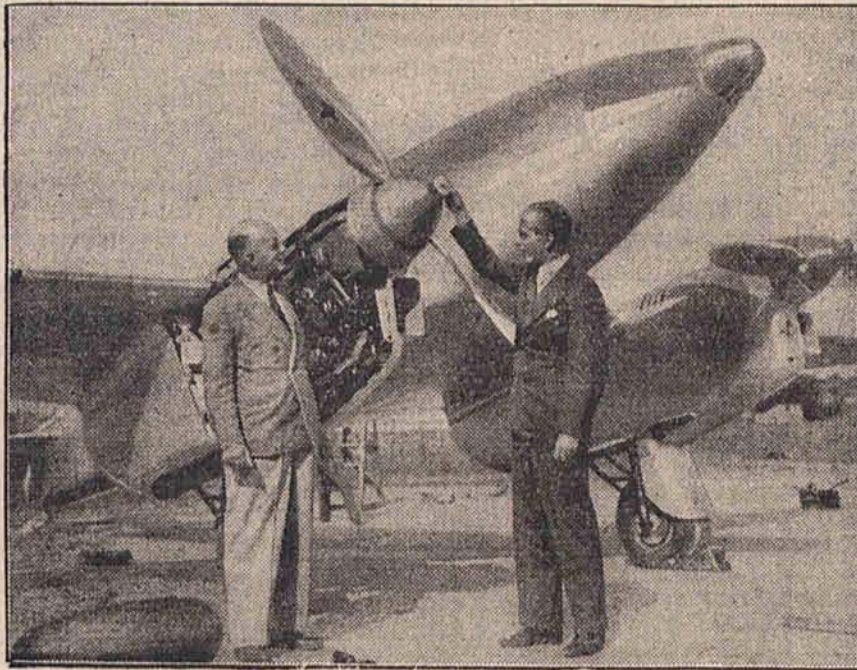
— Celem organizacyjnym N. O. S. będzie stworzenie w pierwszej fazie państwa żydowskiego w Palestynie, a dalszą fazą — stopniowa ewakuacja żydów z Europy i przesiedlenie ich do Palestyny. Mamy zamiar przedstawić rządowi angielskiemu plan urzeczywistnienia państwa żydowskiego, obliczonego na 10 milionów ludności. Będziemy domagać się uznania i udzielenia stałego przedstawicielstwa w Lidze Narodów.

— Sprawa żydowska dojrzała w wielu krajach do rozwiązania — mówi prez. Żabotyński. — Naszym celem i dążeniem jest, aby conajmniej 10 milionów żydów wyemigrowało do Palestyny. Będzie to możliwe w tym wypadku gdy po zamieszkaniu w Palestynie 1 i pół miliona żydów osiągniemy w tym kraju większość i będziemy mogli domagać się utworzenia własnego rządu. Tylko własny rząd bowiem będzie

mógł poczynić w Palestynie odpowiednie przygotowania, by mogła ona wchłonąć tyle ludności, aby kwestia żydowska na świecie przestała istnieć. Anglicy tego nie czynią, nie przeprowadzają reformy rolnej, nie wprowadzają cel ochronnych dla przemysłu palestyńskiego. Czy tę masową ewakuację żydów z krajów rozproszenia będzie można przeprowadzić w ciągu lat 20, czy w ciągu krótszego czy dłuższego czasu — tego przewidzieć nie można.

„Ale naszym właśnie dążeniem jest, by stało się to jaknajprędzej i do tego właśnie przyczyni się nowa organizacja sjonistyczna.“

— Wybory na nasz kongres odbędą się w nadchodzącą niedzielę, 25 b. m. A pierwszy kongres nowej organizacji, który zbierze się w Wiedniu, będzie miał an celu opracowanie tych wszystkich palących spraw, które są konieczne, aby ruch emigracyjny do Palestyny nabral właściwego charakteru. (s)

Lotnik angielski Campbell Black, który odbył w ubiegłym roku lot Anglja — Australja, startuje obecnie do nowego rekordowego lotu do Kapstadtu. Na zdjęciu widzimy lotnika (z prawej) na tle jego samolotu.

7 dni w Wiedniu
14 dni w Wiedniu
Wyjazd wycieczki 1 września
Ceny od zł. 95.—
i od zł. 145.—

Wiadomości szachowe

Jak się dowiadujemy, w początkach września łódzkie Tow. Zwol. Gry Szachowej zebrało organizację międzynarodowy turniej (szachy indywidualny). Pertraktacje z kilkoma wybitnymi mistrzami zagranicznymi, uczestnikami olimpiady wszechświatowej w Warszawie, są już w zaawansowanym stadium. Zapewniony jest udział Finów, pierwszego reprezentanta drużyny U.S.A., Leona Steinerja, kapitana czołowej szachownicy państwa węgierskiej Elistasesa, jednego z najlepszych arcymistrzów młodego pokolenia (Austria), wreszcie Stoltza, obok Stahlberga najświetniejszego przedstawiciela zespołu szachowego, prowadzącego, jak wiadomo, zdecydowanie nie w turnieju olimpijskim.

Prócz wyżej wymienionych, przypuszczamy, że wezmą udział w łódzkiej imprezie mistrzowie dr. Tartakower oraz kilku najwybitniejszych szachistów miejscowych z mistrzami Appella, Regedzińskim na czele.

Inicjatywa łódzkiego Tow. Zwolenników Szachowej, najruchliwszego bezsprzecznie w Polsce, zasługuje ze wszechmiar na uznanie i poklask.

TROJMECZ POLSKA — NIEMCY — SZWECJA
Jak nas informuje nasz warszawski korespondent, w dniu 7 września rozpocznie się w Sopocie (Zoppot) 2-rundowy trójmeczek szachowy z udziałem drużyn reprezentacyjnych Polski, Szwecji i Niemiec.

Skład polskiej reprezentacji zostanie ogłoszony po Olimpiadzie.

DR. ALECHIN W ŁODZI
Mistrz świata zaproponował łódzkiemu Towarzystwu Zwol. Gry Szachowej rozegranie w Sopocie (Zoppot) 2-rundowy trójmeczek szachowy z udziałem drużyn reprezentacyjnych Polski, Szwecji i Niemiec.

SUDOR w płynie „Ap. Kowalski“ usuwa POT — Wystrzegać się naśladowictw.

Gościnność chińska

Przyjęcie trwa od południa do wieczora. — „Główny“ gość otrzymuje z rąk gospodarza pałeczki do jedzenia i filiżankę do wina

Gościnność w różnych krajach Europy jest niczem wobec gościnności skoonooskich chińczyków.

Boğaty lub względnie zamożny chińczyk, urządzając przyjęcie, wysyła dwa zaproszenia: jedno, w którym zawiadamia o mającym się odbyć przyjęciu, na który to dzień, jak zapewnia, „przyprowadzi do porządku maty i wymyje starannie dzbany do wina“, i drugie, które

wysyła w przeddzień przyjęcia z oznaczeniem dokładnej godziny posiłku, po otrzymaniu zgody ze strony zaproszonego.

Gość o oznaczonej porze zjawia się w domu gospodarza i wręcza mu kartę zaproszeniową, którą odbiera z rąk towarzyszącego mu służącego. Następuje wymiana grzecznościowych zdań, w której i gość i gospodarz prześcigają

się w pomniejszeniu godności swojej osoby. Przed udaniem się do jadalni goście piją herbatę.

Po herbatce „najznakomitszy“ zśród zaproszonych, czyli t. zw. „główny“ gość, prosi pozostałych, by szli na przód, czemu mniej „znakomici“ goście opierają, mówiąc, iż nie mogą odwieźć się na to. Największy, prawdziwy chiński ceremoniał odbywa się przy stole. Gospodarz zwraca się do głównego gościa, wskazując mu zaszczytne miejsce przy stole: ten opiera się, zwracając się do innych gości, nazywając ich o dniejszymi od siebie, i prosząc ich o udzielenie wskazanego mu przez gospodarza miejsca. Gdy jednak pan domu odwraca znakomitemu gościowi, iż nikt nie może się z nim równać, ów odbiera z rąk gospodarza pałeczki do jedzenia i filiżankę do wina, poczem obydwoje składają sobie głęboki ułkon. Ten ceremoniał obejmuje wszystkich gości, i dopiero po zakończeniu go wszyscy udają się do jadalni.

Charleston znowu modny

Uchwała na kongresie nauczycieli tańca w Londynie

Charleston, taniec, który zawałował świat w roku 1920 i jednocześnie wywołał wiele oburzenia i zgorzenia, będzie znowu modny w nadchodzącym sezonie karnawałowym. Tak przynajmniej postanowiono na kongresie 600 profesorów tańców salonowych, jaki odbył się niedawno w Londynie. Nowy Charleston będzie się tem różnił od poprzedniego, że tańczony będzie w tempie bardziej umiarkowanym, bez zgęstnionych kolan i karkołomnych figur. Wprowadzony zostanie on najpierw w Londynie, skąd moda ta rozejdzie się dalej na kontynent.

Major Taylor, przewodniczący kongresu, zaznaczył, że wprowadzenie Charlestona jest wyraźnym życzeniem tańczącej publiczności, której dotychczasowy program tańców wydaje się być zbyt nudny i jednostajny.

Dawniej program tańców salonowych przewidywał 14 najrozmaitszych tańców, podczas gdy obecnie tańczy się tylko cztery, foxtrotta, tango, walca i rumbe. Program ten zostaje zatem zubożony odnowionym Charlestonem, którego będzie się tańczyć, lekko tylko unosząc stopy nad podłogę, bez ekscentrycznych podskoków.

MILY NASTRÓJ NA SALI

Trudno sobie wyobrazić dobrą zabawę bez „Tabarinu“. Bo tylko w tym lokalu publiczność bawi się wyśmienicie w całym tego słowa znaczeniu.

Na pięknie urządzonej sali, wyposażonej w najnowsze zdobycze techniki i ulepszonej kolo rowami światłami, neonem i t. p., odbywają się występy artystyczne. Największe triumfy zbiera duet węgierski Cecil et Peter von Sarten, których brawurowe ewolucje nagradzane są hucznie oklaskami. Powodzeniem cieszą się także występy świetnego duetu Garbo i Fortes, piosenkiarki wiedeńskiej Nany Neuhardt, produkcje tancerki Garibaldi i Leo Sparriero — piosenkarza i konferansjera zarazem.

Przymknięte światło reflektorów i specjalne z lamp wokół orkiestry, pograża salę w miły nastrój a najnowsze szlagiery muzyczne, grane przez świetną orkiestrę Szymkiewicza powodują, że obydwa parkiety pokrywają się parami. Dziś wszyscy spotykamy się w „Tabarinie“.

Grand-Kino | **Dziś Tajemnica Expressu № 6** | W rol. głównych najzabawniejszy detektyw świata CHARLIE RUGGLES oraz uroczą UNA MERKEL. — Nadprogram aktualności P. A. T.

EUROPA SONATA | W rolach gł. Elissa Landi i J. Schildkraut | Dziś o g. 12 i 2 dwa specjalne poranki wszystkie miejsca 80 gr. | Do g. 7-ej wszystkie miejsca po 1 zł. 09 | Na późniejsze seanse: parter od 1 zł. 09

Jeszcze nigdy Marlena Dietrich | **„Kaprys hiszpański“** | reż. J. Stemberga | Na otwarcie sezonu w kinie „EUROPA“ | nie była tak piękna i wspaniała, jak w filmie

Szwecja wciąż przoduje w olimpijskim turnieju szachowym. — Węgrzy na drugim miejscu, Polska na trzecim

Warszawa, 23 sierpnia. (PAT) Dziś wieczorem w 10-ej rundzie olimpijskiego turnieju szachowego rozegrano szereg ciekawych spotkań. Drużyna polska miała silnego przeciwnika — Czechosłowację. Trzy partie tego spotkania zakończyły się na remis, mianowicie dr. Tartakower — Opocensky, Pauin Frydman — Reifir i Makarczyk — Pelikan. Partja Najdorf'a z dr. Treybalem została przerwana w pozycji, w której Najdorf ma w wieżowej końcówce pioną więcej i przypuszczalnie partję doprowadzi do wygranej. W ten sposób Polska wygrałaby z Czechosłowacją w stosunku 2,5 : 1,5. W najgorszym razie zapewniony ma ona wynik remisowy.

Prowadząca w tabeli Szwecja spotkała się z Lotwą. Dwie partie tego spotkania zakończyły się na remis, jedna zaś wygrała Szwecja. Pozostała partja została przerwana w pozycji nieco lepszej dla mistrza szwedzkiego Stoizaa.

Zaciekłą walkę stoczyła Jugosławia ze Stan Zjed. Jedna partja tego spotkania zakończyła się na remis, a trzy pozostałe zostały przerwane, przyczem dr. Vidmar (Jugosławia) ma przypuszczalnie wygraną partję z amerykaninem Fine'em.

Przypuszczalnie po zakończeniu przerwanej partji ogólny wynik tego spotkania będzie remisowy.

Sensacyjny przebieg miało jeszcze spotkanie Austrii z Rumunią. Zakończono narazie dwie partie, które dały Rumunii jedno zwycięstwo i jedno remis, pozostałe dwie partie zostały przerwane, przyczem zachodzi możliwość, że słaba stosunkowo drużyna rumuńska może pokonać silną drużynę austriacką.

Pozatem uzyskano następujące tymczasowe wyniki (w nawiasach ilość partji niedokończonych): Argentyna — Irlandia 2,5 : 0,5 (1), Francja — Włochy 0,5 : 1,5 (2), Szwajcaria — Węgrzy 0,5 : 2,5 (1), Dania — Anglia 1,5 : 0,5 (2), Finlandia — Palestyna 0,5 : 0,5 (3), oraz Litwa — Estonia 0,5 : 1,5 (2).

W spotkaniu Francji z Włochami dr. Alechin grał z mistrzem Włoch Sacolim. Partja ta została przerwana w pozycji znacznie gorszej dla mistrza świata. Zachodzi możliwość wygrania jej przez Włocha, co byłoby jedną z największych sensacji obecnej olimpiady.

Po 10 rundach turnieju prowizoryczne wyniki są następujące: Szwecja 28 pkt. (3), Węgrzy 24,5 pkt. (2), Polska 24 pkt. (3), Czechosłowacja 24 pkt. (1), Stan Zjednoczone 23,5 pkt. (4), Jugosławia 23 pkt. (3), Argentyna 20,5 pkt. (5), Austria i Estonia po 19,5 pkt. (5), Anglia 18,5 pkt. (4), Finlandia 18 pkt. (6), Lotwa 18 pkt. (2), Palestyna 16,5 pkt. (6), Litwa 16,5 pkt. (5), Dania 16 pkt. (3), Francja 15,5 pkt. (4), Rumunia 15 pkt. (3), Włochy 11,5 pkt. (3), Szwajcaria 8 pkt. (2) oraz Irlandia 6 pkt. (2).

Jutro rano dogrywane będą partie niedokończone. Popołudniu rozpocznie się 11 runda turnieju, w której drużyna polska spotka się z jednym z najsilniejszych konkurentów — Stanami Zjednoczonemi A. P. Wynik tego spotkania będzie miał dla Polski decydujące znaczenie.

W rozegranej dziś wieczorem drugiej rundzie turnieju pań o mistrzostwo świata 16-letnia polka p. Kowalska wygrała ze znaną szachistką austriacką Gisi Harum, mistrzyni świata Vera Meńczyk wygrała z irlandką Shannon.

zostałe trzy partie zostały przerwane, przyczem mistrzyni Polski p. Gerlecka przypuszczalnie może wygrać z panią Thierry. Wyniki te świadczą, że poziom gry szachistek polskich odpowiada na ogół poziomowi ogólnoeuropejskiemu. Jest to niespodzianka, gdyż polski związek szachowy dopiero niedawno przystąpił do poważnego zorganizowania treningów i turniejów szachowych dla pań. Polki są więc właściwie początkującymi szachistkami. Ich wyniki świadczą o dużym talencie.

Jeden z najlepszych szachistów świata, mistrz Czechosłowacji Flehr, dziś niespodziewanie zachorował. Z tego powodu nie wziął on udziału w rozgrywkach z Polską. Mimo silnej gorączki — mistrz Flehr nie chciał opuścić swej partji z dr. Tartakowerem i przagnął ją rozegrać u siebie w hotelu. Lekarze jednak sprzeciwili się, temu, zalecając Flohrowi zupełny spokój i odczynnek przez kilka dni. Wobec tego w najbliższych dniach drużyna Czechosłowacka występować będzie bez swego czołowego gracza, co może wpłynąć w znacznym stopniu na jej ogólne wyniki.

Robotnica przebita czołkiem Straszny wypadek w fabryce

Tragiczny wypadek zdarzył się wczoraj podczas pracy w zakładach przemysłowych l. K. Poznański.

Zatrudniona na oddziale tkackim robotnica Helena Czermańska obsługiwała kilka warsztatów, chodząc od jednego do drugiego.

W pewnej chwili zauważyła, że na jednym z warsztatów obsunęła się czołotka. Zbliżyła się natychmiast do warsztatu i w tym momencie jedno z czołonek wyskoczyło z maszyn i z ogromną siłą uderzyło ją w brzuch.

Uderzenie było tak silne, że przebita została opona brzuszna i uszkodzone jelita.

Czermańska w bardzo groźnym stanie odwieziono do szpitala.

Napad na przechodnia

Na powracającego wczoraj w nocy do domu 38-letniego Kazimierza Mruka (Mackiewicz 18) napadli na ul. Limanowskiego czterej jacyś osobnicy, pobili go rękami gazowymi, aż do utraty przytomności, poczem zbiegli. Lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża stwierdził u Kruka złamanie kręgosłupa, wobec czego odwieziono go do szpitala w Radogoszczu. Istnieje słaba nadzieja utrzymania Kruka przy życiu, gdyż dotychczas nie odzyskał on przytomności. Władze policyjne zarządziły obławę w celu schwytania sprawców bestjałskiego napadu. (p.)

Dur brzuszny i czerwotka Wzrost chorób zakaźnych

Według ostatnich danych departamentu służby zdrowia ministerstwa opieki społecznej na terenie całej Polski zanotowano w okresie od 4-go do 10-go sierpnia b. r. następujące przypadki chorób zakaźnych:

371 przypadków duru brzuszego, 1 — duru tarczowego, 30 — duru osutkowego, 81 — czerwotki, 253 — błonicy, 216 — błonicy, 7 — zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, 148 — odrzy, 101 — krztusca, 5 — zimnicy, 29 — gorączki pólkowej, 3 — Heine Medina, 87 — róży oraz 1 przypadek włośnicy.

W porównaniu z tygodniem ubiegłym wzrosła ilość wypadków zachorowań na dur brzuszny, czerwotkę, błonice, odrzę oraz różę, natomiast zmalała ilość wypadków zachorowań na dur osutkowy, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, odrzę, krztusiec, zimnicę oraz gorączkę pólkową.

ZABAWA W JULJANOWIE

Zabawa ogrodowa w parku Julianów, która spowodowała niepogody w dniu 18 b. m. odbyć się nie mogła, została przez komitet organizacyjny IX-go Koła Związku Rezerwistów przełożona na niedzielę, 25-go b. m.

NAJWESELSZA NOC W KOLUMNIE

Już dziś, dnia 24-go b. m., ulubieniec publiczności „The Mickey Boys” urządził swój beneficjny, dancing „Kolumnada” w Kolumnie. Dorocznym zwyczajem orkiestra przytłumuje znakomity program i szereg sensacyjnych atrakcji. Należy więc sadzić, że jutrzejsza noc łódzianki i łodzianie żądni wesołej, beztroskiej zabawy spędzą w Kolumnie.

Kupiec łódzki, który pojechał do Palestyny, ofiarą oszustwa emigracyjnego

Adolf Wajsenblum, kupiec łódzki, zamieszkały przy ul. Narutowicza 28 postanowił wyemigrować do Palestyny. Przed kilku laty bowiem wyjechał do Palestyny syn jego, który w Hajfie założył dobrze prosperujące przedsiębiorstwo handlowe i namawiał ojca do przyjazdu.

Wajsenblum poczynił wszelkie starania w urzędzie emigracyjnym i wczoraj miał wyjechać z transportem drogą morską przez Triest. Wyjechał więc do Warszawy, gdzie na miejscu miał wykupić karty przejazdu. Gdy jednak udał się do urzędu emigracyjnego, dowiedział się, że karty kosztują 680 zł. Nie rozporządzał tak wielką sumą, a nie mógł już wrócić do Łodzi, by tu ewentualnie zaciągnąć pożyczkę u krewnych, ponieważ nie zdążyłby na czas odjazdu transportu.

Gdy odszedł od okienka, nie wiedząc jak zaradzić kłopotowi, zbliżył się do niego elegancko ubrany mężczyzna, który zaproponował mu pomoc, oświadczając, że zna kierownika urzędu, który po-

leci wydać mu ulgowe karty przejazdu. Udali się razem na plac Grzybowski, do mieszkania kierownika. Tam istotnie jakiś mężczyzna wydał Wajsenblumowi kartkę do kasjera, polecającą sprzedaż ulgowych biletów. Gdy jednak Wajsenblum wrócił do urzędu emigracyjnego, przekonał się z przerażeniem, że został w mieszkaniu „kierownika” okradziony.

Jak się okazało, na placu Grzybowski nie mieszka żaden urzędnik a najbardziej kierownik urzędu emigracyjnego. Co najważniejsza — Wajsenblum zupełnie nie zna Warszawy i nie zwrócił uwagi na numer domu, do którego wchodził, ani też na sam dom. Nie mógł więc wskazać policji mieszkania, w którym go okradziono.

Nie ulega wątpliwości, że były to hjeny emigracyjne, które od dłuższego czasu żerują w Warszawie, czyhając na naiwnych. Policja wszczęła za nimi poszukiwania.

Złodziej przyczepił sobie garb i udawał żebraka

Wczoraj na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi zasiadł niezwykley złodziej. Niezwykły, albowiem operował w sposób dotychczas jeszcze nie stosowany. Nazwisko jego brzmi Wacław Włodarczyk.

Przed kilku miesiącami dokonana została kradzież w mieszkaniu Frymety Langnas przy ul. Kilińskiego 72. Wszelkie poszukiwania za złodziejami były bezskuteczne. Ale po kilku tygodniach p. Langnas zauważyła na ulicy Piotrkowskiej jakiegoś mężczyznę, którego twarz wydała jej się znajomą. Zaintrygowana tem podążyła za nim, usiłując przypomnieć sobie, gdzie widziała tego człowieka i naraz uświadomiła sobie, że tego dnia, kiedy dokonana została u niej kradzież przyszedł jakiś natrętny żebrak, który dość długo stał w przedpokoju. I oto w przechodniu poznała ona tego żebraka. Ale zastanawiającym był fakt: żebrak był ułomny, garbaty,

podczas gdy przechodzeń był zupełnie normalnie zbudowanym człowiekiem.

To właśnie spowodowało, że Langnasowa zwróciła się do policjanta, prosząc o zatrzymanie podejrzanego, jak się okazało Włodarczyka. I w trakcie dochodzenia wyszedł na jaw bardzo ciekawy szczegół: oto Włodarczyk stać operował w ten sposób, że przyczepiał sobie sztuczny garb i jako żebrak odwiedzał mieszkania, wypatrując możliwość kradzieży, a w noc zakradał się do danego mieszkania.

Wczoraj sąd skazał pomysłowego i niezwykley złodzieja na 3 lata więzienia.

Sąd okręgowy skazał wczoraj Kazimierza Wyszyńskiego za usiłowanie dokonania kradzieży w mieszkaniu pp. Faust przy Al. Kościuszki na 2 lata i 6 miesięcy więzienia.

SPORT

Biuletyn Ł.Z.O.P.N.

Biuletyn Komunikat Nr. 71

Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 21 sierpnia 1935 r.

Na podstawie wszystkich zweryfikowanych zawodów o mistrzostwo klasy B na rok 1934/35 ogłasza się tabelki ostatecznego stanu zawodów grup:

Grupa tomaszowska kl. B.	Gr.	Pkt.	St. Br.
Strzelec Klubu	12	19	42:11
S. Concordia (Piotrków)	12	16	27:21
Strzelec (Piotrków)	12	14	34:28
K.S. Lechia (Tomasz.)	12	12	28:29
S. Concordia (Piotrków)	12	10	31:28
Moszczeniński K.S.	12	7	11:31
G.S. Hakoah	12	6	17:42

Wynik mistrza grupy tomaszowskiej klasy B na rok 1934/35 zdobyła drużyna K.S. Concordia, która, kwalifikując się do rozgrywek międzygrupowych o wejście do kl. A.

Grupa kaliska kl. B.	Gr.	Pkt.	St. Br.
Strzelec (Kalisz)	8	15	36:6
Klub Sportowy	8	13	22:5
P. Prona (Kalisz)	8	8	17:13
P.W. (Skalmierzyce)	8	2	5:23
Strzelec (Skalmierzyce)	8	2	4:37

Wynik mistrza grupy kaliskiej kl. B na rok 1934/35 zdobyła drużyna K.S. Strzelec (Kalisz), kwalifikując się do rozgrywek międzygrupowych o wejście do klasy A.

Do klasy C grupy kaliskiej spada drużyna Skalmierzyce.

Bogaty kalendarzyk imprez sportowych

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy przedstawia się w Łodzi następująco:

SOBOTA.
Piłka nożna. Boisko W.K.S., godz. 17-ta. Kwalifikacyjny: Bar-Kochba — Tajfun. Boisko przy ul. Letniej, od godz. 15-ej mecz: „Expressus” — Wima — Tur i S.K.S. — Boisko Ł.K.S. przy Al. Unji, od godz. 17-ta dalszy ciąg turnieju „dzikich”. Poza to w wojewódzkiej mecz o mistrz. kl. C.

NIEDZIELA.
Piłka nożna. Na boisku Ł.K.S. — U. T. Unji 11-ej mecz o wejście do Ligi Union-Touring (Poznań), poprzedzony przedmeczem: Widzew — U. T. O godz. 13-ej dalszy ciąg turnieju „dzikich”. Poza to w wojewódzkiej mecz o wejście do klasy A i do klasy C.

Kolarstwo. Na torze w Helenowie, o godz. 10-ta mistrzostwo torowe Helenowa oraz finisz czwartego etapu Łódź — Warszawa meczu kolarzy Niemcy — Polska.

Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi dalszy ciąg turnieju „dzikich” i szczyptorniarskiego mistrzostwo kl. A.

Rewia sportowa. Na stadionie w Spale dozwolona rewia sportowa klubów fabrycznych w imieniu Pana Prezydenta R. P.

Union Touring — Legia Przed decydującym meczem o wejście do Ligi

Mecz Union-Touring z poznańską Legią, który zostanie w dniu jutrzejszym w Łodzi o godz. 11-ej przed poł. na stadionie przy ul. Letniej, przyciągnie ogromnym zainteresowaniem. Poza to poznańska przedstawia b. dobrą klasę i od kilku lat jest najgroźniejszym rywalem Union-Touring w walce o wejście do Ligi.

Wspomnieć należy, że przed dwoma laty mecz między Union-Touring i Legią przyniósł wynik remisowy 2:2. W Połdnio Legia udało się zwyciężyć w pierwszym meczu U.T. w stosunku 3:0, jednakże w drugim meczu U.T. w stosunku 3:0, jednakże w swym pełnym składzie potrafiła się przedrzeć do Ligi.

Skład łódzian będzie następujący: Michalski, Frankus, Chojnacki, Pilc, Kowalski, Krawiec, Omencetter, Michalski, H. Starosta i Królaski.

Legia przyjeżdża do Łodzi w dniu dzisiejszym, a mecz zostanie rozegrany w niedzielę, 25-go sierpnia, o godz. 17:30 na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie. Organizuje je Polski Związek Lekkoatletyczny wspólnie z warszawskim O.Z.L.A.

Skład drużyny amerykańskiej wchodzi: Rosen (300 mtr.), Andersen (100 m.), Dreyer (100 m.), Dunn, Rashold (skoki). Jednocześnie wysłano zaproszenia do czołowych zawodników polskich, jak: Sznajder, Stokłosiński, Biniakowski, Heljasz, Tigner, Tesio, Turczyk, Radwański, Kucharski, Lukomski, Haspel, Śliwak, Morończyk, Miłkiewicz.

Zaczyna startować będą wszyscy czołowi zawodnicy Warszawy. Socjalnie emocjonująca będzie walka w biegu 800 m.

W niedzielę, 25-go sierpnia, o godz. 17:30 na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie. Organizuje je Polski Związek Lekkoatletyczny wspólnie z warszawskim O.Z.L.A.

Cenzus nie przyniesie uzdrowienia handlu

który nie znosi żadnych ograniczeń. — Projekty reglamentacyjne niebezpieczeństwem dla dalszego rozwoju gospodarki narodowej i skarbu państwa

Prezes Stowarzyszenia Kupców, J. Lewsztajn, o „cenzusie kupieckim”

Przytaczaliśmy już kilkakrotnie wy-
sunięte przez pewne grupy kupieckie pro-
jekty wprowadzenia cenzusu w handlu
oraz przytaczaliśmy argumenty zarów-
no zwolenników jak i przeciwników tych
projektów.

Pragnąc skonkretyzować poglądy kupie-
ctwa łódzkiego na to zagadnienie,
zwróciliśmy się do prezesa Stow. Kup-
ców m. Łodzi oraz przewodniczącego
komisji racjonalizacji przemysłu i handlu
łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej,
p. Juliusza Lewsztajna, który w nastę-
pujący sposób naświetlił powyższy prob-
lem:

— Inicjatorzy wprowadzenia cenzusu
w handlu — oświadczył nam p. Prezes
Lewsztajn — nie głoszą hasła liberali-
stycznych z wewnętrznej potrzeby; wy-
wody ich noszą raczej charakter orien-
tacji grupowej. My zaś, przeciwnicy cen-
zusu, wiemy, że handel nie zna zagad-
nień narodowości i nie znosi żadnych
ograniczeń. Handel w najszlachetniej-
szym tego słowa znaczeniu, nie uznaje
podstaw czysto politycznych. Nie mo-
żemy wszak brać za przykład wszelkich
początków zagranicy, gdyż odmiennosc
każdego kraju żąda dostosowania się do
własnych warunków i własnego roz-
woju.

Zrozumiały to Izby Przemysłowo-Han-
dlowe Warszawy i Łodzi, które wyo-
niły specjalne komisje, mające na celu
zbadanie przyczyn niedomagania handlu
i znalezienia dróg do jego uzdrowienia;
żadna z tych komisji jednakże nie wysu-
nęła tezy cenzusu w handlu.

Niebezpieczne próby

Propagatorzy projektu cenzusu chcą
jednym pociągnięciem pióra zrównać kupie-
ctwo 3 byłych zaborów, kupiectwo,
które posiada różną mentalność, odbie-
gający od siebie poziom wykształcenia,
niejednolite podstawy materialne i róż-
norodne przyzwyczajenia. Kupiectwo
zaś, które przeszło przez piekło inflacji,
obciążone wygórowanymi podatkami i
raz świadczeniami socjalnymi i komunal-
nymi, bez ustabilizowanego ustawodaw-
stwa pod względem upadłości i nadzo-
rów, którego pauperyzacja głębiej sięg-
nęła niż w innych warstwach społeczeń-
stwa, — kupiectwo to nie może być te-
raz próbnym królikiem, na którego ciele
inicjatorzy projektu podjąć chcą próbe
wiewióreczki.

Niewątpliwie do kupiectwa wdziera
się często element nieodpowiedni, praw-
da jest również, że zarówno materialny,
jak i moralny poziom kupiectwa obniżył
się, przyjrzyjmy się jednak, jakie były
jego losy w ciągu ostatnich siedemnastu
lat, co w ciągu tego okresu otrzymało i
co musiało dać wzmacniać.

Bilans strat

Kartele i syndykaty, etatyzm, ciężary
wszelkiego rodzaju świadczeń, brak kre-
dytów, brak odpowiednio uregulowane-
go ustawodawstwa w dziedzinie księgo-
wości handlowej, brak wykształcenia han-
dlowego oraz dziesiątki w memorjach
podnoszonych bolączek — nie mogły
wplynieć na podniesienie się poziomu ku-
piectwa.

Ale to jeszcze nie wszystko. Dekap-
italizacja, straty na cenach towarów i
na składach wszelkiego rodzaju pożycz-
ki, wysokie taryfy kolejowe — osobowe
i przewozowe — utrudnienia wyjazdów
zagranicznych dla silniejszego zadzier-
gnięcia kontaktu z zagranicznymi odbior-
cami i dostawcami — oto ujemny bilans
ciężarów, ponoszonych przez kupiec-
two.

Obecnie po siedemnastu latach zma-
gania się kupiectwa, kiedy po stronie

bezsprzecznych aktywów handlu mamy:
współpracę nad dźwignięciem przemy-
słu, udział w subskrypcjach pożyczek
państwowych, zrozumienie utrwalenia
potęgi Państwa, współpracę w zakresie
kodyfikacji, płacenie wysok. świadczeń
socjalnych i wszelkiego rodzaju podat-
ków — wysuwa się projekty, które jed-
nym pociągnięciem pióra zniweczyć chcą
zdobycze kupiectwa, osiągnięte w żmud-
nej walce i pracy.

Rozpatrzmy projekt cenzusu z punktu
widzenia praktycznego a przedewszyst-
kiem pod kątem jego wpływu na kształ-
towanie się sytuacji gospodarczej.

Przedewszystkiem wprowadzenie cen-
zusu stworzy niezdrowy protekcyjizm,
który podniesie głowę również w handlu
i planowo wykorzystają młode i niezorga-
nizowane społeczeństwo. Jeśli nawet
cenzus w handlu, jak chcą autorzy pro-

jektu, nie stanowi kartelizacji i nie wy-
klucza dostępu do zawodu kupieckiego,
to jednakże stanowi poważne niebezpie-
czeństwo w tym względzie.

— Co zdaniem p. Prezesa przyczy-
nić się może do uzdrowienia naszego han-
dlu?

— Wielokrotnie podkreślaliśmy te
problemy, lecz w każdym razie nie
widzimy uzdrowienia handlu przez wpro-
wadzenie cenzusu. Uzdrowienie handlu
przyniesie może skrupulatne zbadanie
przyczyn jego upadku.

Co może dać cenzus?

Kupiectwo i dziś jeszcze dzielone jest
na 5 zasadniczo różniących się pod ka-
żdym względem części: Poznańskie, Mało-
polskie, Kongresówkę, Kresy i Śląsk.
Inicjatorzy wprowadzenia cenzusu w

handlu podają, jako kwalifikacje kupie-
ckie: odpowiednie przygotowanie, słow-
ność, uczciwość, etykę w postępowaniu
i lojalność wobec skarbu. Podpisujemy
się pod temi żądaniami. Jeśli jednakże
inicjatywa wprowadzenia cenzusu w
handlu powstała w Poznaniu, tej koleb-
ki etyki kupieckiej, gdzie po stronie
nie aktywów moralnych była wysoka
klasa handlu, to jest to dowodem, że za-
szedł tam głęboki wstrząs. Kupiec po-
znański miał być wzorem kupieckim.
Jeśli kupiectwo to potrzebuje cen-
zusu, to jest to dowodem, że
młode pokolenie nie dorosło do stawia-
nych żądań, że brak mu dobrego wysze-
lenia i pojęcia zdrowej walki konkuren-
cyjnej, której domaga się nie tylko libera-
lizm, lecz przedewszystkiem zdrowy
światopogląd kupca. Cenzus luki tej nie
usunie.

Czyż kupiectwo małopolskie z kra-
jów monarchii austriackiej ma się tera-
z nauczyć etyki, czy cenzus wprowadzony
przymus prowadzenia ksiąg handlowych
czy cenzus ma być zapórą przed szale-
nym tempem dzisiejszych czasów, kiedy
regulatorem rynku jest częstokroć
podaż i popyt, lecz zjawiska chwilowe?

Czyżby Kresy, gdzie handel koncu-
kuje się w detalu i odbywa się na
głuch, mogły być wciągnięte w orbitę cen-
zusu?

W Kongresówce kupiectwo od za-
wsze przyzwyczajone było do kolosal-
nych rozmiarów tranzakcji kupieckich.
Przez ekspansję do Rosji kupiectwo
było rzeczywistym pionierem przemysłu
torując mu drogi zbytu zagranicę i otwo-
rajac mu nowe rynki. Drogi te zostały
kupiectwu odcięte przez zamknięcie granic,
nie syndykatów, przez kompensaty, re-
lamentację i kontyngenty. Mimo to
bez cenzusu kupiectwo to jest jeszcze
dzisiaj podpora i promotorem przemysłu.

Śląsk w dobie kryzysu zaufania osta-
nie twierdził etyki kupieckiej uczciwość
i słowność. Czyż nie przemawia to
przeciw wprowadzeniu cenzusu? Czyż
zdrowy odruch życia i głęboko zakorze-
niony poczucie etyki nie dają większej
gwarancji prawidłowego funkcjonowa-
nia gospodarki krajowej?

Cenzus w handlu stanowi niebezpie-
czeństwo dla przemysłu, niemniej i dla
skarbowych; uciერი na niem gospo-
darstwo narodowe i rynek wewnętrzny.
Dość już eksperymentowano na handlu
w ciągu 17-u lat i te właśnie ekspery-
menty dorwały handel do tak opła-
kanego obecnie stanu.

Drogi naprawy

Uzdrowienie handlu leży nie w cen-
zusu, lecz w dobrym ustawodawstwie
normalnych obciążeniach podatkowych
i świadczeniach socjalnych, dobrych
szkołach nowoczesnych metod naucza-
nia, dużej ilości stypendjów dla zamo-
żniejszego jomienia się zagranicą z dziedzinami
w których sami nie posiadamy fachow-
ców, w silnych organizacjach kupiec-
kich, w zrozumieniu w sferach rzado-
wych i przemysłowych znaczenia karte-
lizacji handlu, w zbliżeniu i współpra-
cy branż, integralnie ze sobą związanych
i w zdrowo ujętej konkurencji.

Rzeczą silnych organizacyj kupiec-
kich jest, aby starały się zmniejszyć ob-
ciążenia, minimum destrukcyjną robotę niepo-
wiedliwych elementów, w żadnym jednak wy-
padku bronią ją nie może być cenzus.
Bronią świadomego swych zadań kupiec-
twa są godziwe postulaty gospodarcze, o-
ureczywistnienie których kupiectwo
walczy od lat 17. Oto drogi — konczy
p. prezes Lewsztajn — które winny pro-
wadzić do ceju, jakim jest odpowiedni
poziom handlu.

Przedza jedwabna w sezonie zimowym

Sezon zapowiada się dość dobrze, choć terminy płatności coraz bardziej się wydłużają

Rynek przedzy jedwabnej przygoto-
wuje się do sezonu zimowego, który
aczkolwiek w tej branży nie ma takie-
go znaczenia jak sezon letni, tem nie-
mniej odgrywa dość poważną rolę w
kształtowaniu się sytuacji tej gałęzi
przemysłu. Sezon zimowy ma zwię-
szać małe znaczenie dla rynku osnowy,
przedzy, używanej przy produkcji tkan-
nin wełnianych, natomiast poważnie
wpływa na sytuację rynku watku, t. j.
na rynku przedzy, sterowanej przy pro-
dukcji pończoch oraz artykułów dzia-
nych.

W tym dziale wytwórczości narazie
trwają jeszcze przygotowania do sezo-
nu, transakcje zatem nie są jeszcze

zbyt wielkie, jak można jednak sądzić
z zapytań, które już napływają od kli-
jenteli, popyt na przedzę jedwabną be-
dzie w bież. sezonie dość duży. Z tego
wzroku wśród producentów panuje na-
strój optymistyczny, mimo
pogarszające się warunki pokrycia oraz
wypłacalności odbiorców. O ile bowiem
do niedawna jeszcze obowiązywało w
tej branży częściowo przynajmniej po-
krycie gotówkowa, o tyle obecnie od-
biorcy należności swe krwią wyłącznie
weksłami, których terminy stale się
wydłużają.

Ceny przedzy jedwabnej nie uległy
zmianie.

Poż. stabilizacyjna zniżkuje

Poprawa notowań franka szwajcarskiego

Giełda warszawska zanotowała wczoraj
poprawę kursu florena holenderskiego
oraz franka szwajcarskiego. Dewiza
na Amsterdam zwyżkowała o 35 punk-
tów do 358.00, zaś dewiza na Zurych o
15 punktów do 172.80. Nicco mocniej-
szy był również kabel na Nowy Jork,
który notowany był po kursie o ¼ punkta
wyższym niż onegdaj, t. j. po 5.28 i
pół. Natomiast dewiza na Londyn straciła
dalsze 2 punkty, zniżkując do 26.26.

Prywatny rynek łódzki w niewielkim
tylko stopniu reaguje na wahania kurso-
we giełd oficjalnych, to też przeciętnie
jego notowania nie ulegają zmianom.
Wczoraj funty były w obrocie nadal po

kursie 26.30 w sprzedaży i 26.20 w kup-
nie, dolary po 5.26 i 5.24. Bez zmiany
pozostała również marka niemiecka
(1.75 — 1.75) oraz gulden gdański (0.97
— 0.86). Natomiast o 1 punkt zniżko-
wał dolar złoty, za którego żądano 0.97,
płacono 0.96.

Bank Polski kupował funty po 26.13,
dolary po 5.23, 5.24 i 5.26.

Zniżkowa tendencja dla poż. stabili-
zacyjnej utrzymuje się nadal. Wczoraj
na rynku łódzkim papier ten oddawano
po 63.75, kupowano 63.50, Reszta no-
towań bez zmiany. Dolarówka 54.00 —
53.00, poż. budowlana 42.00 — 41.50, 5
proc. L. Z. m. Łodzi 52.50 — 52.00.

„Aktywizm i optymizm“ eksporterów polskich

Pismo niemieckie o ekspansji wywozowej włókiennictwa łódzkiego

Organ niemieckiego przemysłu włó-
kienniczego „Textil Ztg.“ zamieścił ar-
tykuł, omawiający możliwości eksportu
włókiennictwa polskiego. Uwagi pi-
sma niemieckiego niezawsze świadczą
o jego należytem zorientowaniu w na-
szych stosunkach przemysłowych i eks-
portowych, warto je przecie przytoczyć
jako dowód wzrastającego zaintereso-
wania pracami naszego przemysłu włó-
kienniczego.

Po omówieniu posiedzenia Syndykatu
Eksportowego w Łodzi, pismo za-
znacza, iż konfekcja polska daży obec-
nie do zdobycia nowych rynków, zwię-
szcza Ameryki i Australii. Komentując
to zjawisko „Textil Ztg.“ zaznacza od
siebie, że przemysł łódzki wiąże szcze-
gólnie nadzieje z rynkiem australijskim.

Niezależnie od tego Łódź potrafiła uzy-
skać dostawy do Abisynji (?). Najpo-
ważniejszym atutem w rękach przemy-
słowców łódzkich jest jakoby taniosc
produkcji; jeśli uwzględnić spadek siły
nabywczej na rynkach, które Łódź
się interesuje, „zrozumie się, czemu
eksporterzy polscy sa nastroszeni nie-
tylko aktywistycznie, lecz i optym-
istycznie“. „Textil Zeitung“ kończy swo-
je wywody stwierdzeniem, że wysiłki
eksporterów polskich znajdują się do-
piero w stadium początkowem. Dopiero
sukces ich wykaże, czy możliwe jest
dziś zdobycie nowego rynku, zwłaszcza,
iż specjalnie na terenie eksportu włó-
kienniczego taniosc stała się orężem
zwycięskim eksportu japońskiego.

Geld
Na dzisiejsz
zawizowej w
z było zwieł
Notowano
19.16 (-1.1)
Mediolar
Jok 5.28.25
ok 5.23.20. I
łódzkim 135.
obrotach pr
rolarowaniu
czek
105. Frank
27. funt tur
mudkie 2.97.
ity 9.03. rub
185. bilon 0.84
olarowe 5.24.
AKCJE. Na
ybina zwyżk
ano: Bank Pr
chow ce 34.2
niele dokonar
wdrzejów 4.2
PAPIERY F
ow procentow
ok kursów. N
7.75 (-4.5), 5
—63.75—64 (f
—125), 5 proc
—57.50—57
z r. 1933 —
zawy 6 em. C
nienotowane
proc. inwest
proc. warsza
za w zaofiaro
zare 68.75. 5
proc. kolejow
bilizacyjna
Na wczora
nie notowa
zawa 61.75, p
czyżka inwes
—53.00.
cja niejedno
ŁÓDZ
Na wczora
nowo-towa
nca 16.75
jednoli
—12.75,
zynia 1
—30.00.
ne 7.25—
zepak 31.
makuch
owy 13.00.
owa 18.54
NOWY J
zszel 11.26
18. grudnia
105. marzec
105. czerwiec
NOWY O
20. grudnia
10.97 ma
LIVERPOO
d 6.15, paź
105. 5.89, sty
105. 5.82.
Egipska. I
d 7.75, syc
7.50, pa
UPPER. I
d 6.70, sty
6.68.
BREMA. I
12.10, st
ALEKSAN
105. 14.06.
Ashmouni
105. 11.99.
Katas
Prasa z
atnich 12
Bank
tak zna
proc.
Oryg
w
Cen
pra
Przym
Własno
Ceny
u. G
Senk

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-warszawskiej w Warszawie zapotrzebowanie ide- było zwiększone przy tendencji niejedno- Notowano: Amsterdam 358 (+35), Bruks- 69.16 (-1), Berlin 212,60 (-35), Madryt 72,57 (-2), Mediolan 43,40, Londyn 26,26 (-2), No- York 528,25 przekaz telegraficzny na Nowy 523,50, Paryż 34,99, Praga 21,96 (+2), 135,45 (+15), Zurych 172,80 (+15). W obrocie prywatnych: marka niemiecka w 100 zł 169,75 szyling austriacki 100,50, 195, frank szwajcarski 172,30, tuncyński 100,27, tuncyjski 4, gulden gdański 96, leje ru- 2,97, dolar gotówkowy 5,26,50, dolar 1,03, rubel złoty 4,70,50, rubel srebrny 0,84, Bank Polski płacił za banknoty 5,24.

AKCJE. Na rynku akcyjnym zaznaczyła się większa zwyżka akcji Banku Polskiego. Noto- Bank Polski 91,75-93-92,75 (+125) Sta- 4,25 (-15), Haberbusch 37. Tran- dokonane a nienotowane: Cegielski 8, 4,20, Ostrowieckie 15,50.

PAPIERY PROCENTOWE. W dziale papi- procentowych dał się zauważyć dalszy spa- kursów. Notowano: 4 proc. premjowa dol. 45 (-45), 5 proc. konwersyjna 67,25, 6 proc. 82,70-82,50 (-100), 7 proc. stabilizacyjna 63,75-64 (-38), 8 proc. oblig budowlane 1 em. 93, 4 i pół proc. l. z ziemskie 46,50 5 proc. l. z. Warszawy z roku 1933 - 57,50-57,25 (-13), 5 proc. l. z. Piotrk- z r. 1933 - 47 (-75), 6 proc. obligacje War- 6 em. 64 (-100). Tranżakcje dokonane, nienotowane: 3 proc. budowlana 41,40 (-25) proc. inwest. zw. 108,50, 7 proc. ślaska 73,63, 7 proc. warszawska dol. 71,50, 8 proc. dillnowa w zaoferowaniu 94, 5 proc. l. z. Warszawy 68,75, 5 proc. l. z. Łodzi r. 1933 - 52, 7 proc. kolejowa (Łódź - Fabryczna) 48, 7 proc. stabilizacyjna w odcinkach po 500 dol. 64,50.

GIEŁDA ŁÓDZKA. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło- notowano: dolary 5,26, pożyczka stabiliza- 64,75, pożyczka budowlana 42,50-42,00, pożyczka inwestycyjna 109,50-109,00, dolarówka 53,00, Bank Polski 92,00-91,50. Ten- nienotolita.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA. Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy towarowej notowano: żyto 12,00-12,25, 16,75-17,25, jęczmień 12,50-13,00, jednolity 12,75-13,25, owies zbierany 12,75, mąka żytnia I gat. 17,75-18,75, żytnia II gat. 18,75-19,75, mąka pszenna 30,00, otręby żytnie 7,50-7,75, otręby 7,25-7,50, otręby pszenne grube 7,50- 31,00-32,00, groch Victoria 26,50- 13,00-14,00, mak niebieski 40,00-42,00, 18,50-19,00.

NOTOWANIA BAWELNY.
NEW YORK. Loco 11,75, sierpień 11,26, 11,26, październik 11,28-11,29, listopad 11,28-11,29, grudzień 11,07-11,08, styczeń 11,03, luty 11,03, marzec 11,02, kwiecień 11,02, maj 11,01- 11,02, czerwiec 10,99, lipiec 10,97.
NEW ORLEAN. Loco 11,52, październik 11,02-11,04, styczeń 10,99, ma- 10,97, maj 10,95, lipiec 10,92.
LIVERPOOL. Loco 6,59, sierpień 6,28, wrze- 6,15, październik 6,04, listopad 5,91, gru- 5,89, styczeń 5,86, luty 5,65, marzec 5,84, kwiecień 5,82, maj 5,81, czerwiec 5,78, lipiec 5,78.
Egipska. Loco 8,13, październik 7,80, listo- 7,75, styczeń 7,66, marzec 7,62, maj 7,60, 7,59, październik 7,59.
UPPER. Loco 7,35, październik 6,70, listo- 6,70, styczeń 6,70, marzec 6,70, maj 6,70, 6,68.
BREMA. Loco 13,64, październik 12,16, gru- 12,10, styczeń 12,11, marzec 12,11.
ALEKSANDRIA. Bawelna Sakkelaridis: li- 14,05, styczeń 14,00, marzec 14,05.
Asmouni. sierpień 12,23, październik 12,05, 11,99, luty 12,01.

Katastrofalny spadek
Prasa złota w Banku Litewskim
 Prasa królewiecka donosi, że w ciągu ostatnich 12-u miesięcy zapasy złota i srebra w Banku Litewskim zmniejszyły się tak znacznie, iż pokrycie spadło o 50 proc.

Stworzenie własnego przedziałnictwa

zapowiadają farmerzy St. Zjedn. — Jeszcze jedna ilustracja sytuacji na amerykańskim rynku bawełny

Na zjeździe przedstawicieli rolnictwa reprezentującego stany bawełniane, który odbył się w tych dniach w Nowym Orleansie — jak o tem przed dwoma dniami donosiliśmy — charakterystyczne przemówienie wygłosił senator Deberry, reprezentujący stan Texas. Podkreślił on, że w stanie Texas bawełna reprezen- tuje około 35 proc. całych zbiorów tego surowca w Stanach Zjednoczonych. Około 90 proc. zbiorów bawełny stanu Texas w normalnych okresach znajduje zbytny na rynkach zagranicznych. 5 proc. konsumuje rynek stanu Texas, a pozostałe 5 proc. zakupują przedziałnie ame- rykańskie we wschodnich stanach.

O ile więc w najbliższym czasie bawełna amerykańska nie zdobędzie na ryn- kach światowych tego stanowiska, jakie

jeszcze do niedawna zajmowała — prze- dzalnie krajowe będą musiały skonsumo- wać te 90 proc. zbiorów bawełny stanu Texas, które doniedawna eksportowano zagranicę. Gdyby odzyskanie rynków zagranicznych okazało się niemożliwe, a jednocześnie przedziałnie wschodnio- amerykańskie nie byłyby w możności skonsumować tego surowca, wówczas farmerzy stanu Texas, reprezentujący gros produkcji surowej bawełny Stanów Zjednoczonych, zmuszeni byłiby zbudow- wać własne przedziałnie bawełniane, aby móc na miejscu przerabiać swój suro- wiec.

Przedstawiciel stanu Texas nie po- wiedział jednak, kto tę przedzę będzie kupował.

Strach przed wojną na giełdzie londyńskiej

Finansjera świata odmawia kredytów Włochom

Londyn, 23 sierpnia.
 (PAT) W czwartek opanował City nastrój nerwowego oczekiwania. W bio- rach i na giełdzie utworzyły się grupy osób, otaczające dalekopisy, którymi przekazywane są wiadomości, dotyczą- ce doniosłego posiedzenia gabinetu.

Giełda londyńska przybrała wygląd ponury. Akcje prawie wszystkich dzia- łów wykazują tendencję zniżkową; na rynku towarowym naogół panuje ten- dencja mocna w stosunku do pszenicy, kukurydzy i bawełny; równocześnie podstawowe metale podniosły się w cenie — spowodu przewidywań, że dojdzie do rozgrywki wojennej pomiędzy Włochami i Abisynją.

Z pośród walut zagranicznych nie- oficjalny kurs lira różni się poważnie od kursu oficjalnego, który jest ściśle kontrolowany przez władze włoskie. Kurs lira z dostawą 3-miesięczną jest

notowany przy dyskoncie 7 lirów (przy kursie 50 i pół).

Jednocześnie dolar hongkoński rap- townie osłabił spowodu dużej podaży ze strony Chin, w związku z obawami, że Wielka Brytania będzie zamieszana w wypadki włosko - abisyńskie.

Bankierzy i eksporterzy niechętnie odnawiają kredyty, udzielane dotych- czas Włochom, i nie chcą im przyznać dalszych kredytów finansowych na za- kup towarów. „News Chronicle” donosi, że jeden z banków „Wielkiej Piątki” odwołał kredyt, udzielony Włochom.

Paryż i Nowy York również są nie- chętnie usposobione do udzielania Włochom kredytów. Dlatego też zadawane jest pytanie, skąd Włochy czerpać będą fundusze, potrzebne do prowadzenia wojny, zważywszy zwłaszcza na bar- dzo trudną sytuację finansów włoskich.

Radjoprogram

SOBOTA, dnia 24-go sierpnia.
 6.30-6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zo- re”. 6.33-6.36: Pobudka do gimnastyki. 6.36- 6.50: Gimnastyka. 6.50-7.20: Muzyka (płyty). 7.20-7.30: Dziennik poranny. 7.30-7.35: Pogadanka sport-turyst. 7.35-8.20: Muzyka (płyty). 8.20-8.25: Odczytanie programu na dzień bieżą- cy. 8.25-8.30: Wskazówki praktyczne. 8.30- 11.57: Przerwa. 11.57-12.03: Sygnał czasu z War- szawy. Hejnał z Krakowa. 12.03-12.05: Wiado- mości meteorologicz. 12.05-12.15: Dziennik połudn. 12.15-13.00: Muzyka operowa (płyty). 13.00- 13.05: Chwilka dla kobiet. 13.05-13.30: „Na pol- ską nutę” — koncert lwowskiego koła mandoli- nistów „Hejnał” (tr. z Lwowa). 13.30-14.30: Muzyka lekka w wykonaniu orkiestry Marka Webera z udziałem Janusza Popławskiego — pio- senki (płyty). 14.30-15.15: Nowości z płyt. 15.15-15.25: Przegląd giełdowy. 15.25-15.30: Nasz handel morski. 15.30-16.00: Teatr Wyobraźni nadaje stuchowi- sko dla dzieci p. t. „W kraju kwitnącej wi- ni” — Marji Dynowskiej. 16.00-16.15. Skrzynka techniczna — korespon- dencję bieżącą omówi i porad technicznych udzieli red. Wacław Frenkiel. 16.15-16.50: Koncert solistów. Wykon.: Marja Olena (śpiew) i Wł. Szpilman (fortepian). 16.50-17.00: Codzienny odcinek prozy: Frag- ment z „Pamiętek Soplicy” H. Rzewuskie- go. (Transm. z Wilna). 17.00-18.00: Dla naszych letników i uzdrowisk — koncert orkiestry P.R. pod dyr. S. Nawrota. 18.00-18.10. Poradnik sportowy. 18.10-18.15: Minuta poezji: Wiersz Artura-Marji Swinarskiego. 18.15-18.30: Cała Polska śpiewa — Chór Mie- szkańcy „Halka” z Podgórz pod dyr. J. Mar- cinkowskiego (tr. z Torunia).

18.30-18.40. Przegląd wydawnictw — omówi prof. Henryk Mościcki. 18.40-18.45: „Życie artystyczne i kulturalne”. 18.45-19.05: Z oper Ryszarda Wagnera (płyty). 19.05-19.15: Zapowiedź programu na dzień na- stępny. 19.15-19.30: Koncert reklamowy. 19.30-19.50: „Nasze pieśni” w wykonaniu Alek- sandra Michałowskiego. 19.50-20.00: Pogadanka aktualna. 20.00-20.10: Ryszard Strauss: Intermezzo (pl.). 20.10-20.45: „Laçzmy się z Casino de Paris” — lekka audycja muzyczna ze Lwowa. 20.45-20.55: Dziennik wieczorny. 20.55-21.00: Obrazki z życia dawnej i współczes- nej Polski. 21.00-21.30: Audycja dla Polaków zagranicą — „Plon niesiemy plon w gospodarza dom”. 21.30-22.00: P. Czajkowski; Francesca de Rimi- ni — poemat symfoniczny w wyk. orkiestry P.R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.00-22.06. Wiadomości sportowe ogólne. 22.06-22.10: Wiadom. sportowe lokalne. 22.10-22.30: Kukułka wileńska (tr. z Wilna). 22.30-23.00: Koncert w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdz. Górzynskiego. 23.00-23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23.05-23.30: D. c. koncertu w wykonaniu Ma- łej Orkiestry P. R.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.
RADIO PARIS. „Wieczór Rimskij-Korsakowa”. **ANGLJA** (Nat. Progr.). Koncert symf. z Queen's Hallu. **OSLO.** Koncert rozrywkowy. **KOENIGSWUST.** „Wesoly wiecz. muzyczny”. **PRAGA.** Melodie operetkowe. **HAMBURG.** Wieczór taneczny.

OSTATNIE DNI WYSTĘPÓW K. SZUBERTA w Teatrze Letnim w dawnej „Bagateli”.

Ostatnie występy Kazimierza Szuberta do- liegają już końca. Świetna komedia „Król wia- mowaczy”, jak było do przewidzenia, zyskała sobie wielki sukces, dzięki kapitalnej kreacji stworzonej przez miłego gościa naszej sceny Ka- zimierza Szuberta.

Wszyscy doszli do przekonania, że najprzy- jemniej w atmosferze ciągłego humoru można spędzić wieczór w Teatrze Letnim przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 94.

Początek codziennie o godz. 9-ej wiecz.

REWELACYJNY WIECZÓR PIĘŚNI W HELENOWIE.

W dniu dzisiejszym o godz. 8.30 wieczorem odbędzie się w Helenowie atrakcyjnie zapowia- dający się wieczór pieśni z udziałem znakomitej odtwórczyni żydowskich piosenek ludowych Loli Holman oraz znakomitej śpiewaczki, cluby scen- wloskiej Dory Scuri. W programie wieczoru piosenki ludowe, perły literatury wokalne oraz arty operowe.

Wstęp do parku już o godz. 2-iej po poł., gdzie koncertuje doborowa orkiestra symfonicz- na pod dyr. S. Pietruszki. — Bilety wstępu od zł. 0.54 sprzedaje Cukiernia Turcka (Piotrkow- ska 12) i kasa parku Helenów.

Życie społeczne.

SPOŁECZNA PORADNIA UBEZPIECZENIOWA

Z dniem 26 b. m. rozpoczyna swoją działal- ność Społeczna Poradnia Ubezpieczeniowa przy Zjednoczonym Związku Zawodowym Pracowni- ków ubezpieczeń społecznych w Łodzi w loka- lu siedziby związku przy ul. Piotrkowskiej 154

Biuro społecznej poradni ubezpieczeniowej udzielać będzie bezpłatnie wszystkim zgłasza- jącym się ubezpieczonym porad w zakresie przy- sługujących im uprawnień ustawowych z dzie- dziny ubezpieczeń społecznych — codziennie w godzinach od 6-iej do 8-iej wieczorem, z wyjąt- kiem sobót, niedziel i świąt.

ZE ZWIĄZKU PRACY OPIW. KOBIET.

Zarząd Związku Pracy Obywatelskiej Kobi- et podaje do wiadomości, że sekretariat Z.P. O.K., mieszczący się przy ulicy Moniuszki Nr. 5, tel. 125-20, czynny jest w okresie przedwybor- czym w godz. od 10-iej do 14-iej i od 17-iej do 20-iej. W niedzielę od 10-iej do 13-iej.

Turniej zapasniczy w Cyrku Sportowym

Na wstępie wczorajszych walk w Cyr- ku Sportowym łodzianin Sękowski wy- zwał do walki, aż do rezultatu, zawo- dnika Rosji Sowieckiej Cejziga, ponieważ rosjanin oświadczył miał, że Sękowski nie jest wiele wart jako zapasnik. Spo- kanie to wyznaczone zostało na dzie- dzisiejszy. Poza tem odbędzie się w dniu dzisiejszym sensacyjna walka decydująca między dwoma olbrzymami Grabowskim i Cykloperem - Szymkowskim, która wy- wołała olbrzymie zainteresowanie. Rów- nież w dniu dzisiejszym walczyć będą: Dose (Niemcy) z Carlesim, Tornow z Schikatem i Krauser z Thomsonem.

Wyniki wczorajsze przedstawiają się następująco: Miazio po pięknie przepro- wadzonej walce zremisował z murzynem Thomsonem, Schikat pokonał Grabow- skiego w 49-tej min. po męczącym klu- czu, Krauser po pięknej walce zremiso- wał z Cykloperem - Szymkowskim, Tor- now odniósł mało przekonujące zwy- cięstwo nad Cejzigiem, wreszcie łodzian- in Sękowski zwyciężył po kilkuminuto- wej walce Ujbe.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Oryginalne wieczne PIÓRA Dr. JUNGH'A JERZY MILL **Piotrkowska 73** Wystrzegać się Reperacje piór na miejscu **falszyfikatów!!!**

Centralna lecznica zębów
 PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY W ŁODZI
 przy ul. Piotrkowskiej Nr. 164, tel. 127-83
 Przyjmuje: od 9 r. do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10-1-ej.
 Własne laboratorium zębów sztucznych. Rentgen.
 Ceny znacznie niższe.
 Lek.-dent. ZADZIEWICZ

Dr. MED. Goldlust
 POWRÓCIŁ.
 Senkiewicza 37
 Telefon 158-68.

Dr. MED. D' Reicher
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
 Południowa 28. Tel. 201-93
 przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedzielę i święta od 9-1.

DOKTOR TREPMAN S. Kantor
 Dr. MED.
 specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłucowych.
Zawadzka 6 fr. 11 piętro telef. 234-12
 8-12, 2-4, 6-9 wiecz. W niedziele i święta od 8-1 pp.

Dr. ROJTER
 chor. skóry, włosów i weneryczne
NARUTOWICZA 24
 8-1, 3-8 wiecz. Tel. 262-61.

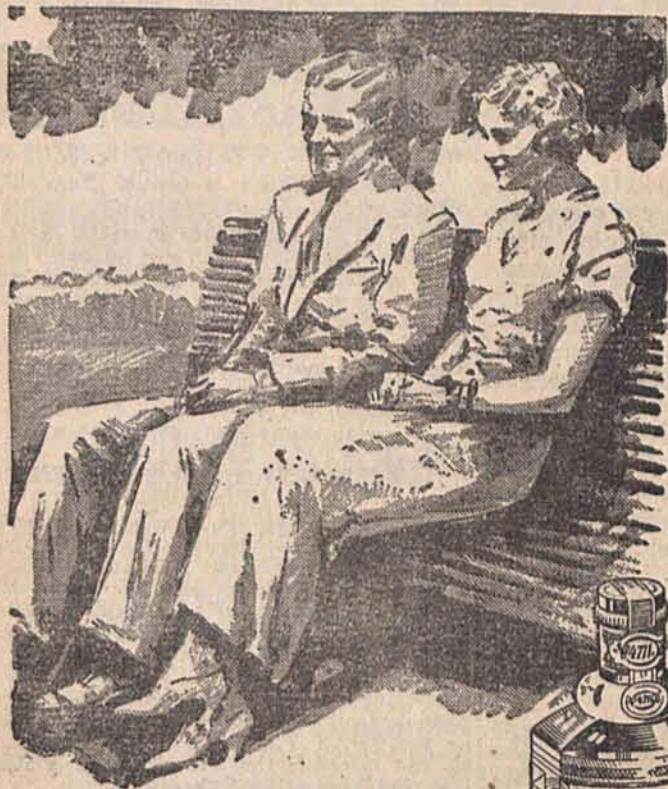
Dr. MED. H. SZUMACHER
 DOKTOR
 Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH.
PIOTRKOWSKA 90
 Telef. 129-45.
 Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz. w niedziele i święta od 8-2 po poł.

LEKARZ - DENTYSTA SPERLING
Zawadzka 1
 tel. 143-06
Powrócił
 10-1 i 3-6.

DR. MED. M. TAUBENHAUS
 DOKTOR
 CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
 tel. 148-62.
 Od 9-1, od 5-9 pp., w niedziele i święta od 10-1.

AKUSZER-GINEKOLOG Zgierska 11,
 tel. 246-09.
 Przyjmuje od 8-10 rano i 4-8 pp.

Jak świeży powiew wiatru orzeźwia w upalne, parne dni wspaniała „4711” W domu i w podróży, przy sporcie i w towarzystwie — prawdziwa woda kolońska „4711” jest zawsze niezastąpionym towarzyszem.

4711 Eau de Cologne

WYRABIANE CAŁKOWICIE W DZIEDZICACH ŚL. CIESZ.

Z PEŁNAMI PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH KATEGORJA A

Gimnazjum żeńskie i Szkoła Powszechna żeńska MARJI HOCHSTEINOWEJ

Tel. 214-27 WÓLCZAŃSKA 23 Tel. 214-27
Zapisy nowostępujących uczennic przyjmuje kancelaria codziennie w godzinach od 9 do 2 i od 4 do 6-ej.

Prywatne Kursy Handlowe I. MANTINBANDA

w Łodzi, ul. PRZEJAZD 12. Tel. 157-91
Wykłady rozpoczną się 3 WRZEŚNIA 1935 r. o godz. 7 wiecz.
Zapisy przyjmuje Kancelaria kursów codziennie od godz. 11-1 i od 4-8 w.
Kierownik kursów I. MANTINBAND.

Kupujcie z 1-go źródła Wózki dziecięce Łózka metalowe Materace wyszelelane i sprężynowe „Patent” Wyżymaczki w Fabrycznym składzie „DOBROPOL” Piotrkowska 73 w podwórzu.

Choć jest kryzys, choć jest bieda Lecz bez „OLLA” żyć się nie da!

OLLA
„Gum..?”

Okazja!!!

SKLEP galanteryjny z urządzeniem lub sam towar **SPRZEDAM** b: tanio byle zaraz. Powód warunki rodzinne. Wiadomość w Administracji „Expressu” pod „Okazja”.

Dyplomowana pielęgniarka

ŁÓDŹ, Narutowicza 6, m. 6 Tel. 151-72.
Wykonywa zabiegi w zakresie pielęgniarstwa wchodzące: zastrzyki, bańki, pijawki i opatrunki chirurgiczne.

LEKARZ - DENTYSTA B. NUSBAUMOWA
przyjmuje od 10-1 i od 6-8 po poł.
Piotrkowska 51
telef. 121-23

SANATORJUM W CHEŁMACH

dla dorosłych i dzieci w sosnowym lesie
Wszelkie wygody: woda bieżąca, światło elektryczne, telefon.
Stała opieka lekarska.
Dietetyczna kuchnia.
Wiadomość na miejscu, lub tel. 12260 127-81.

Do akt Nr. Km. 1785/XI 1935 r.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 11-go — Tadeusz Łokuciewski — zamieszkały w Łodzi ul. Wólczajska 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28 sierpnia 1935 r. o godz. 14 w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada 37-a odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: szafy bibliotecznej, biurka, 2-ch foteli klubowych, zegara stojącego i szafy garderoby z lustrem, oszacowanych na łączną sumę zł. 580, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 7 sierpnia 1935 r.
Komornik: T. ŁOKUCIEWSKI.

Do akt Nr. Km. 1742/XI 1935 r.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 11-go — Tadeusz Łokuciewski — zamieszkały w Łodzi ul. Wólczajska 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28 sierpnia 1935 r. o godz. 14 w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 37 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: dywanu krajowego, mebli, trzech obrazów, firanek z etaminy, żyrandola, radio aparatu oraz żyrandola mosiężnego 6-cio płomiennego, oszacowanych na łączną sumę zł. 3410, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 5 sierpnia 1935 r.
Komornik: T. ŁOKUCIEWSKI.

CASINO

Docz. o 12-ej **PREMJERA!**

42nd STREET
szaleństw

NIEZWYKŁA OBSADA:
Bebe Daniels
Warner Baxter
George Brent
Ginger Rogers
Dick Powell

i najpiękniejszy zespół girls, składający się z **400** najpiękniejszych dziewcząt Hollywoodu.

Monumentalny film z nocnego życia New Yorku.
Ceny na poranki **od 80 gr.**

Kupno i sprzedaż

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

KUPIE biurko dębowe gabinetowe w bardzo dobrym stanie, ewentualnie amerykańskie. Oferty sub „S. L.”

PIERWSZORZĘDNE odbiorniki radio we na dogodnych warunkach do nabycia w firmie „SELEKTOR”, Piotrkowska 17 (w podwórzu) tel. 264-01. Tamże zamiana aparatów bateryjnych na aparaty sieciowe oraz naprawa ładowanie akumulatorów.

2 MAGLE ręczne do sprzedania spowodu choroby, ul. Kilińskiego Nr. 33, Raj Józef.

SPRZEDAM tanio duży plac w Pabjanicach z murywanym magazynem, połączenia bocznica kolejowa, kantor, waga wozowa, Wiadomość Pabjanice Sw. Jana 8.

Lokale

EWANGELICKA 5. Do wynajęcia od zaraz 5 lub 6 pokoiów z kuchnią i wygodami. Front. Wiadomość u właściciela, telef. 179-70.

Spółeczne Polskie Pryw. Gimnazjum Męskie i Szkoła Powszechna

w Łodzi, Pomorska 105, tel. 132-18

Podania przyjmuje i informacji udziela kancelarja szkolna codziennie od godz. 11-13.

Początek zajęć we wtorek, dnia 3 września, o godz. 9.

Prywatna

Szkoła Powszechna Męska i Gimnazjum Męskie

z prawami gimnazjów państwowych
Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi

POMORSKA 46-48, tel. 106-64.

Kancelarja przyjmuje zgłoszenia kandydatów na nowy rok szkolny codz. w godz. 9-14.
Czesne w Szkole Powszechniej wynosi 15 zł. miesięcznie.

Z prawami gimnazjów państwowych

Szkoła powszechna i GIMNAZJUM ŻEŃSKIE EUG. JASZUŃSKIEJ - ZELIGMANOWEJ

w ŁODZI

Tel. 168-82 Południowa 18 Tel. 168-82

Zapisy przyjmuje Sekretariat codziennie w godz. od 10 do 14 i od 17 do 19-tej.

NIEKREPUJACY, umeblowany pokój oddam — ewentualnie na kilka godzin dziennie. 6-go Sierpnia 28, m. 9.

POKÓJ NIEMEUBLOWANY dla starszej pani z całodziennym utrzymaniem i ewentualną opieką lekarską poszukiwany. Nie wyżej drugiego piętra, gdzie winda może być wyżej. Przy inteligentnej izraelskiej rodzinie posiadanej u lekarza. Oferty pod „Korzystnie” do Republiki.

Z NIEKREPUJACEM wejściem pokój umeblowany. Kopernika 23, m. 2.

4 POKOJE z kuchnią, wygody, nowoczesne, słoneczne do wynajęcia zaraz Wólczajska 23.

POKÓJ dla wypłacającego pana, telefon, łazienka. Gdańska 35, m. 3 i p. front.

POKÓJ umeblowany dla pana. Wszelkie wygody. Tel. 147-97. Gdańska 61.

POKÓJ do oddania. Centrum. Wygody, 2 piętro. Tel. 233-71.

DO WYNAJĘCIA 2 mieszkania po 3 pokoje z kuchnią z wygodami przy ul. Narutowicza 31. Wiadomość u dozorcy.

CENTRUM. Pokój umeblowany z oddzielnym, niekrepującym wejściem do oddania. Piotrkowska Nr. 62, front II p. m. 8.

DO WYNAJĘCIA 1 pokój z kuchnią z wygodami, Senatorska 36.

SKLEP, Zawadzka 32 do wynajęcia. Wiadomość u administratora w tymże domu.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z kuchnią wszelkimi wygodami i 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami, ul. Anstadta 5.

POSZUKUJE w śródmieściu 3 pokojowego mieszkania z wszelkimi wygodami od 1 października. Zgłaszać kancelarja notariusza Piotrkowska 28

Posady

KORESPONDENTKA - stenotypistka polsko - niemiecko - angielska, rutynowana, dyplom akademicka, poszukuje posady. Zgłoszenia sub „N. M.”

POTRZEBNA wykwalifikowana ekspedjentka w branży obuwianej. Oferty do adm. pod „Obuwie”.

MASZYNISTA OFFSETOWY obznajomiony z przedrukiem i obsługą plastikowej maszyny zmiany posade. Upżęejm zapotrzebowania z podaniem warunków kierować „Propag” Lwów, Chorażczyzny 18 pod „Offset”.

ŚLUSARZ - tokarz poszukiwany, możliwie obeznany z branżą szpul papierowych. Oferty z odpisami świadectw sub „Bejot”.

FRANCUSKA lub Polka z dobrym francuskim do chłopca siedmioletniego potrzebna. Szczegółowe oferty: Piotrków - Tryb., Słowackiego 24. Sokolnik.

Nauka i wychowanie

NAUKA: Angielskiego, niemieckiego, francuskiego szybko ucząca i dyplomowany pedagog - germanista i dyplom uczytelka franc. Literatura, konwersacja, korespondencja, tłumaczenia. Ceny niskie. Zapisy od 12-2 w. C. Piotrkowska 55, m. 10, I. of. part.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielana gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 174-20.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a. front. Codziennie zastać od godz. 4-8 po poł.

Rozmaite

PENSJONAT „Słoneczny” w Kolanach nie oddaje pokoje z utrzymaniem i bardzo przystępnych cenach.

PROF. G. BAUMGARTEN przeprowadził się na ul. Narutowicza Nr. 17. Tel. 224-50.

FOTOGRAFJE dla Ubezpieczalni Społecznej wykonują Zakłady Fotograficzne „Sztuka”, Zamenhofa 1 „Salon d'Art” 11 Listopada 2. Ceny przystępne.

DROBNE ogłoszenia w „Republika” są najlepszym i najtańszym środkiem zyskania zainteresowanych lub szukania lokatora. 2) znaleźć mieszkanie, 3) sprzedać lub kupić nieruchomość lub rzecz. 4) kupić coś taniej okazynie. 5) dostać posadę. wyszukać pracownika — niechaj da drobne ogłoszenie do „Republiki” 250 — CZY CZUJESZ się lep. Wtorek rano wyjeżdżam. Pozdrawiam Cię, daj znać o sobie!

KRAKOWSKA Kwaciarnia poszukująca fabryki szarfi do wieńców hawajskich oraz jedwabnych. Oferty sub „Kraków 120”.

Do akt Nr. Km. 2095/XI 1934 r.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 11-go — Tadeusz Łokuciewski — zamieszkały w Łodzi ul. Wólczajska 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28 sierpnia 1935 r. o godz. 15 w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 67 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: kredensu koloru orzechowego, krzesel, foteli, biurka, kanapy, mebli, szafy szatek nocnych, uniwersalnego orzechowej, obrazów szafy malowane, oraz kanapy krytej szm. oszacowanych na łączną sumę zł. 780, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 6 sierpnia 1935 r.
Komornik: T. ŁOKUCIEWSKI.